

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI KÖZLÖNY.

Megjelen hetenkint 3-szor: hétfőn s szombaton este és csütörtökön délelőtt. Késiratok nem adóznak vissza.	Előfizethetni a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, szt.-István-tér 1.	Felélős szerkesztő és kiadó: KOVÁTS ISTVÁN. Társzerkesztő: BONITZ FERENC.	Előfizetési ár: Egész évre . . . 6 frt — kr. Félévre . . . 3 frt — kr. Negyedévre . . . 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 5 kr.	A 32 helyre osztott oldal helyenkint 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr. Nyilttér soronként 50 kr. Többszöri hirdetéseknel engedmény
--	--	--	---	---

Teendőink.

Öszinteséggel tartozunk olvasóinknak. A mai helyzettel szemben határozottan akarjuk környalozni álláspontunkat.

Az 1867-iki kiegyezés alapján állított helyre ős alkotmányunk újszerű épülete s kimondjuk nyiltan, hogy ezt az alkotmányt és az általa biztosított magyar államot és abban a polgári szabadságot meg akarjuk őrizni és pedig *nemcsak másoknak, hanem magunknak is.* Mi ezen kívül másban, sem a magyar nemzetnek, sem egyházunknak jövőjét e haza földjén biztosítva nem látjuk. És még ha látnánk, akkor sem kívánnánk azt más alapon, mint a jelenlegin, t. i. azon magyar alkotmányos rend és azon pragmatica sanctio alapján, mely a jelenlegi uralkodó házban és annak fejében *I. Ferenc József apostoli kirdly* ő felségében a legszeretettebb és legalkotmányosabb uralkodóval áldott meg bennünket.

Ezen az alapon és ezen törvényes szabadság és jog bástyái között kívánjuk a katolikus egyház szabadságát és hitelveink sértetlenségét fentartani és megvédeni.

Ez a mi publicistai működésünk egyik feladata, melynek párthiveket akarunk hódítani nem egyedül a katolikus társadalom, hanem mindazon részrehajlatlan polgárok körében, kik *jobban szeretik a hazát, mintsem a katolikusok felett aratott győzelem kedvéért, annak hárt és veszélyt okozni akarnának.*

Mi katolikusok tudjuk, hogy más alapra nem helyezkedhetünk, minden más hittek pedig, ha higgadtan fontolják meg a helyzetet, szintén tudhatják, hogy lelki békeségben és egyetértésben csakis ezen alapon élhetünk meg e szeretett hazában, hol a polgároknak ezen kibékülésret vajmi nagy szükségük van.

De a tényleges helyzettel szemben nyiltan vallott elveink mellett van még egy másik zszurnalisztikai kötelességünk is, melynek hasonlóan egész odaadással óhajtunk megfelelni.

Vidéki lap lévén, minden vidéki érdeket is lelkesen kívánnuk felkarolni.

Feladatunk tárgyát fogja azért képezni, hogy az erkölcsi és szellemi gyarapodás mellett e *vidék* különösen pedig Fejérmegye és annak középpontja Székesfejérvár város *anyagai érdekeit figyelemmel kísérjük és előmozdítjuk.*

Olvasóink érdekében pedig mindazt igérjük gyorsan és hitelesen közölni, ami reájuk nézve szükséges, hasznos és érdekes.

Ily anyagi érdekek körébe sorozhatjuk e vidéknek és különösen Fejérvármegyének közlekedési ügyét, ugymint a vasut és utrendszert, ezek között a *szab. cs. és kir. déli vasúthálózatának* az általános közlekedési rendszerbe való belevonását, a fejérmegyei *helyi érdekű vasutak ügyét*, melylyel a Fejérmegye állandó választmánya éppen e héten, folyó hó 19-én tartott ülésében is foglalkozott. Erre vonatkozólag előre is szükségesnek tartjuk megjegyezni, hogy csakis az összes helyi érdekű vasutak együttes keresztülvitele által látjuk biztosítva megyénk közgazdasági érdekeit.

Ezzel kapcsolatban feladatunk tárgyát fogják képezni az *utrendszer* szabályozása, a *vidéki pénzüntézetek* egyöntetű működése, az *iparvállalatok* fejlesztése, egy cukorgyár, serfűző, gőzmalom létesítése által. — Mindezen feladatokra visszatérve, bővebb megbeszélés tárgyát fogják képezni lapunk hasábjain. Hosszra nyulnék fejtegetésünk, ha mindazt már ma részletezni óhajtanánk, a mivel lapunk feladatának kellő érdeket és élénkséget akarunk kölcsönözni. Mert mi jóravaló vidéki lap akarunk lenni és adja a jó Isten, hogy ezen óhajunk teljesedése rajtunk ne muljék!

Zichy Nándor gróf.

A Szent-István társulat közgyűlése.

A Sz.-István társulat csütörtökön, e hó 19-én tartotta évi rendes közgyűlést a budapesti központi papnevelő intézet dísztermében. A közgyűlésre a társulat fővárosi és vidéki tagjai közül rendkívül sokan jelentek meg s mindnyájan feszült várakozással néztek a hercegprímás beszéde elé, melyről már napok előtt híre járt, hogy nagyszabású

lesz és az egyházpontúikái kérdéseket is fogja érinteni. A közgyűlést ünnepélyes Veni-sancto előzte meg az egyetemi templomban.

Tíz óra után Zichy Nándor és Esterházy Miklós Móric gróf elnökök helyet foglaltak az elnöki széken s indítványokra többszöri küldöttség ment Vasary Kolos biboros-hercegprímásért, kit beléptekor a jelenlevők éljenriadással és tapsal fogadtak. A püspöki kar tagjai közül ott voltak: Császka György kalocsai érsek, Zalka János, Schuster Konstantin, Steiner Fülöp, Hornig Károly br., Dessewffy Sándor, Firczak Gyula, Bubicz Zsigmond, Mihályi Viktor, Szabó János, Rimélyi Károly, Bende Imre, Schopper György megyés püspökök és Cselka Nándor budapesti vikárius.

A biboros-hercegprímás nagyhatásu beszédet mondott, mely a keresztény családnak valóságos apothéozisa és annyiban érinti az egyházpontúikái helyzetet, amennyiben kimutatta, hogy a magyar kormány liberális egyházpontúikája alapján támadja meg a társadalom fundamentumát, a családot. — A beszédet a következőkben adjuk csekély kihagyásokkal:

Mélyen tisztelt közgyűlés! Hazánk valláserkölcsi és közmívelődési terén buzgón fáradozó Szent-István-társulatunk mélyen tisztelt tagjait a jelen évi közgyűlés alkalmából annál melegebben üdvözlöm, minél nagyobb jelentőséggel bír katolikus hittudatunk, egyetértésünk és összetartásunk nyilt és bátor bevallása napjainkban, midőn a társadalom nyugodt fennállását biztosító tényezők értékére nézve a legkülönbözőbb vélemények, ne mondjam, a legelfogultabb előítéletek uralkodnak.

Ha a kutató ész fürkészi e szomorú állapot okait, azt látja, hogy a társadalmi épület alapjában is meg van támadva, s e megtámadott alap a család.

A család azon forrás, melyből az állam élete fakad.

E szóban „család“ benfoglaltatik mindaz a mi az embort emberré teszi, a mi bennünk igaz, szép és jó, mindaz, a mi szeretetünkre és kegyeletünkre érdemes.

A ház, melyben születünk, a testvérek, kikkel a létnek örvendő játszadoztunk, az asztal, melyet körülülve étkezünk, az imák, melyeket az ártatlan szív buzgóságával rebegünk, anyánk esőjka és könnyei, atyánk tanításai és aggódo szeretete, első reményünk s örömeink, első bánatunk, az ész, a szenvedély és érzelmek első kezdetleges megvillanása, a munkásság, a kötelességérzet, a becsvágy, a szelidség, a könyörület, a kegyesség, az akarat és a jellem első csirái, mind a családban sarjadoznak.

A mily szoros a kötelék és benső viszony, mely a család tagjait egymással összefűzi; a mily közvetlen és nagy a hatás, melyet a család az egyedre kifejt: épp oly

mély, általános és messzeható az a befolyás, melyet a család szervezete, belétele, szellemo az egész társadalmi rend, az egész állam-élet alakulására, irányára, fejlődésére gyakorol.

Tévedne az, ki az állam erejét és nagyságát csak alattvalóinak számában, iparának, kereskedelmének virágzásában, tudományának és művészetének fejlettségében keresné és egyszersmind a családban szerzett és az életbe átvitt erkölcsének épségében, jellemének tisztaságában.

Róma polgárai ekkor jogaikért, szabadságukért, hazájuk nagyságáért küzdöttek.

E helyzet azonban megváltozott, midőn az eltörpült utódok a hatalomért küzdő egyes nagyraevágók zsoldjába szegődnek, eladják a fórumon szavazatukat, a haremazon karjukat s lelkeik sivárságában nem szabadságot, nem jogot, hanem csak „panem et circenses.“

De ne bolygassuk tovább a romokat, hanem vessük fel ama kérdést:

Mi az oka a közállapotok ily elcsúszlásának?

Mi az oka az oddigelő legnagyobb és leghatalmasabbnak ismert világbirodalom oly gyors hanyatlásának?

Azt hiszem, nem lesznek sem igazságtalan, sem elfogult, ha a történeti események fejlődésének menetét figyelve, arra következtetnek, hogy a római birodalom gyors süllyedése okozati összefüggésben van a családi élet alapjainak, szervezeteinek olkososulásával, felforgatásával!

De nem is lehetett ez másképp. Hiszen már nem voltak anyák, a kik — mint a Trachusok anyja — gyermekoiket legdrágább kincsüknek tartották és azokat maguk nevelték; hanem igenis voltak nők, kik magzatjaikat a rabszolgákra bízák. Amde ezek hogyan önhotték volna a gyermekoik szivébe a haza szeretetét, mikor ők maguk is hazátlanok? Hogyan lelkesülhettek volna jogért, szabadságért, midőn ők maguk is jogfosztottak, — rabszolgák voltak?

A család ily mélyreható sebei mellett, nem esoda, ha az egész társadalom szervezete megtámadtatott és mind kívánatosabbá vált az orvos, ki az erkölcsi súlyos és borzasztó szakában a megmentés gyógyszerit nyújthatta.

A kereszténységnek jutott a nagy feladat, hogy szabályozza a jogokat, melyek a család minden egyes tagjait úgy

Isten rendelete, mint a természet törvényei szerint megilletik.

A nagy alakulás, melyet a kereszténység a család körében előidézett, kiterjedt a családi élet minden viszonyaira, annak szellemére és érzelmevilágára oly általánosságban, hogy annak egyetlen tagját sem hagyta érintetlenül.

A család e szellemét és irányát ama védelvek biztosítják, a melyekkel azt az egyház körülzárolta, hogy megóvja a viszszaeséstől, melybe a pogány társadalom azt süllyesztette.

E nagy elvek igazságának fényétől körülzárolva, nagy pápánk, XIII. Leó, egy hóval ezelőtt a bölcsesség o szavaival fordult a lengyel püspökökhöz:

„Elesítsétek szorgalmatokat a család körül, hogy megőriztetvén épsége és tisztessége, mely egységében és felbonthatatlanságában áll, egészség ömöljék át belébe a társadalom ereibe.“

Nem tagadható, hogy az emberi gyarlóság, az indulat, a szenvedély, az egyenlenség, az önzés a szeretetet számszíri a családból, néha örökre, de legtöbbszörre olyanoknál, kiknél az oltárnál esküvésre megjelent sziv nem volt ment a földi salaktól s az aranykört nem is találhatta fel a családban; de azoknál is, kiket a legtisztább szeretet fűzött össze, merülnek fel szomorú napok; de hát mindig tiszta, mindig dorilt és felhőtlen volt az ég? A mint az anyagi világban vannak viharok, úgy nem hiányoznak ezek az erkölcsi világban sem.

De mindezek mellett is a család lesz azon oázis, a hol az élet utain kimerült vándor a szeretet zöldelő lombjai alatt nyugpontra lel; a család lesz azon menedékhely, a hol az ország gondjaival terhelt fejedelem, trónjáról leszállva, enyhülést talál, hová a munkás napi fáradsága után nyugodni száll; hol a sorsüldözött a megpróbáltatások szenvedései közt a gyengédség és bátorítás fel-emelő szavaiból vizsgálatást merithet, a hol a szerető gyermek a már redözött homlokok dacára is hön dobogó édes szülei sziveken megpihenhet.

Röviden, zárszóban csak arra kérom a m. t. Társulatot: igyekezzék magasztos feladatához híven kiadványaiban oda hatni, hogy a családi tűzhelynél a vallás- és hazaszeretet lángja ki ne aludjék. Erre ugyanis mindig, de a jelen időszakban kiválólag szükségük van, annyival is inkább, mert az

utóbbi századok végső évtizedében felmerült események megrázzán egész Európát a szólamná vált „fin de siècle“ megemlítésénél is ideges nyugtalanság fogja el a kedélyeket.

Azt állítják ugyan, hogy a politikai láthatár tiszta; de nem tórhét-e ki pusztító vihar azon sötét felhőköl, melyek társadalmunk egén tornyosulnak?

A mult század végső tizedében — éppen századik éve — tűnt el egy hatalmas nemzet, mely egyik legnagyobb királyunkat, s Erdély egyik legkiválóbb fejedelmét királyának választotta; megvan ugyan a föld, a patria; de megszűnt a nemzet, a lengyel hegemonia.

És mégis! Sem az összes szabad népek őszinte részvéte, sem a törvényhozóknak a törvényhozás termeiben elhangzott rokonszenves nyilatkozatai nem tudták az egykor nagy nemzetnek hazáját visszaadni.

S ez a hős nemzet tapasztalta azt, hogy sem saját erejével, sem emberi segélyvel nem tudja hazáját feltámasztani, — családjainak ereivel az Ur templomába megy s milliók ajkán zendül meg az ének: Istenünk! szent oltárnál térdre hullva körünk, szabad hazánkat, oh, add vissza nekünk!

Mi van a nemes és jobb sorsra érdemes nemzet jövőjéről az élet könyvében megírva, az előttünk zárva van; de nyitva van előttünk multjának könyve, melyből megtanulhatjuk, hová vihetnek a társadalmi, a vallási és pártharcok?!

M. t. közgyűlés!

Reánk nézve nemesak a század, hanem ezredéves multunk alkonya is közelog.

Sóhajtsunk fel: „Mane nobiscum Domine, quoniam advosporascit.“

Maradj velünk Uram, mert alkonyodik. Ha te leszesz volánk, ki ellenünk!?

Szent nevedben a gyűlést megnyitom.

Percekig tartó, szünni nem akaró éljenzés és taps fogadta a biboros szónok remek beszédét. A beszéd a jelenlevőket mintogy felvillanyozta s a lelkesedést még fokozódott, mikor Zichy Nándor gróf világi elnök állott fel s rövid, de magvas beszédben köszönetet mondott a biboros-hercegprimásnak. Lelkes helyeslőstől kísérve indítványozta, hogy a beszédet kinyomtatassák s így a nagyközönségnek is hozzáférhetővé tegyék. E beszéd megfogja győzni a közönséget, hogy a katolikusok az igazsággal és elvekkel nem tranzigálnak. Ő a maga részéről biztosíthatja ő eminenciáját, hogy a Szent-István

TÁRCA

Régi dal

Egy régi dal jutott eszembe.
Még mintha egyre hallanám . . .
Te énekelted egykor, régen
Bölcsőm felett, óh jó anyám!
Oly szép e dal, emlékezem:
„Pihenj kedves kis gyermekem“ . . .

Kezedbe vetted kis kacsómat,
Megsimogattad fejemet,
Szemembe néztél mélyen, hosszan
S az ajkad csókkal illettél.
És szólt az ének kedvesen:
„Szeretlek édes gyermekem“

És mondogattál szép meséket . . .
„Hol volt, hol nem volt egykoron;
Kis szőke gyermek kék szemekkel
Anyját szerette ő nagyon“
S fülembé sugtad csendesen:
„Te vagy, kedves kis gyermekem“

A zöld mezőre is kimentünk.
Fogósdit játszánk keiten ott
S te úgy tudtál örülni annak,
Kicsiny fiad ha megfogott
Ott hallgatám a kobleden:
„Én kedves, fürgé gyermekem“

S ha jó apám úgy estelentó
Kis hajlokunkba visszatért,
S szeretve hűn szivére vonta
Hű hitvesőt, kis gyermekét,
Ő is csak azt sugá nekem:
„Szeretlek édes gyermekem“

Azóta számos év letűnt már;
A játszi gyermek ifju lett;
Kilépett a zajos világba
S a multból sokat feledett;
De az a dal? Zeng csendesen:
„Isten veled, jó gyermekem!“ . . .

Igen, a dal még egyre hangzik;
Áthat az élet vad zaján:
Miként ha most is énekelnéd
Bölcsőm felett óh jó anyám! . . .
S a mig a lelkem rá figyelmez,
Felejttem sok keserveimet,
Hisz aki egykor úgy szeretttél,
Szeretsz te most is engemet! . . .

Szemlér Ferenc.

Gyuri bátyám németje.

„A „Fejérmegyei Napló“ eredeti téréja. —

Az én Gyuri bátyám a legelhetetlenebb ember volt a világon. Nem is kapott semmibe a maga fejtől; ha pedig rászorították valamire, gyámoltalan volt, akár a partra huzott haresa.

Egy jó tulajdonsága volt csak; nagyon haragudott a méterre. Hanem ezt tiszta szivből cselekedte, volt is rá oka.

Dühös magyar volt abban a zivataros világban, a mikor a hazafi csak titokban sirhatott. Szegény, azt hitte mindenki úgy szereti azt a megtépett hazát, mint ő.

Csunya világ is volt akkor. A ki sirt, vagy panaszkodott, megbüntették. Gyuri bátyám csak lödörgött a világon, de nem mert reagálni. Lement a pineóbe, magára zárta az ajtót, s teli torokkal énekelte a Kossuth nótát. Mikor a végére ért, azt már úgy ordította; ez könnyített a szivén egy kicsit.

Egyszer vékonylábú német ur jött a faluba, harminc policáj kíséretében. Azt mondiák, igen nagy ur, kivel jó lesz csinján banni. Az előljárárság Gyuri bátyámra rontott, hogy csak traktálja meg ezt a tubákos németet, mert adóösszeírásban jár, így majd elnéz valamit.

Gyuri bátyám mérgeesen rágta nagy haresa bajuszát, de a község jóvoltáért mégis csak meghívta ebédre, meg aztán úgy gondolta, hátha ez az egy német mégis csak becsületes ember.

Volt felfordulás; se inas, se szakácsné nem volt a háznál, a Kossuth-bankó elégetése óta. Segíteni kellett a dolgon. A gazda értette módját. Nemzetes uram — mondá bátyámnak — nem jó lenne, ha Marcit a kocsiszt öltöztetnének inasnak, az én felesé-

társulat valamint eddig, ugy ezentul is hü marad irányelveihez és nem tranzigál.

E szavakat is zajos helyeslés és éljonzés követte, mire Kissfaludy A. Béla prépost alelnök előadta jelentését a társulat mult évi működéséről. A közgyűlés éljonzéssel vette tudomásul a társulat örvendetes haladásáról tanuskodó jelentést, valamint a számvizsgáló bizottság jelentését is. A költségvetést az 1894. évre 138.189 frt bevétellel s 132.606 kiadással állapították meg. Dr. Kiss János igazgató jelentését, a társulat irodalmi kiadványairól szintén tudomásul vették, mire Esterházy Miklós Mór gróf indítványára a válaszmányt újból, az elhunyt tagok helyébe pedig Burg Lajost, Margalits Edét, Kun Lászlót és Tóth Jánost választották.

Végül zajos helyesléssel mondta ki a közgyűlés Csekönits Endre gróf indítványára, hogy a pápához a szokásos pótörfillért ezentul is elküldi s évről évre orsbódd hódolatát és tiszteletét fejezi ki a szent atya iránt.

A hercegprimás végül köszönetet mondott az ügyek buzgó vezetéséért az elnökségnek és a tisztikarnak s aztán áldást mondva, a gyűlést berokoztette.

A „leplezett Trident.“

A mai törekvés, mely a polgári házassággal akar Isten jogain részt itni, az Isten és egyház ellen önti epéjét, és így maga bizonyítja, hogy a polgári házasság Isten és vallás ellen létesülhet. A gyűlölet azonban sokszor háborodott teszi a vakmerőt. Ime a példa. Az egyház tanárból akarják bebizonyítani, hogy a polgári házasság nem ütközik hittételbe. Ha élőszoval teszi ezt valaki, akad még jószívű elnök, ki idejekorán leülte a meggondolatlan embert, mielőtt belekeverednék a saját hálójába, de ha írásban cselekszi, nehéz rajta segíteni. Flamma név alatt teszi ezt meg valaki „Sybilla Rómában“ c. röpiratban.

Tartalma elejétől végig istenkáromlás, „a művelt magyar társadalomnak ajánlva.“ Szerzője Jézust, ha itt volna, „keresztelés alatt“ óhajtáná expedálni, mert — mint írja — az

gem meg szakácsné lesz. Jó lesz biz az. — Behivatták Mareit és gazdánét.

— Hallod-e Marci, — szólta meg bátyám — holnap nagy ebéd lesz nálam, te leszesz az inas.

— Akkor nem is lesz az nagy ebéd.

— Már mért ne lenne, te fajankó?

— Mert elejtek én, kérem, minden tálat.

— Ha-ha-ha! — kacagott Gyuri bátyám, — az bizon kitelik tölöd; de hát vigyázz rá, hogy el ne dobd.

— Akkor meg én esom el, mert kétfeléd csak nem vigyázhatok?

Ez ellen nem lehetett argumentálni. Végre ugy intézték el a dolgot, hogy azért Marci marad inasnak, de a gazdáné, mint okosabb hordja fel az ételeket.

Gyuri bátyám végezetül lolkéro kötötte Mareinak, hogy a savanyuzives üvegeket vigye le a pincébe, had hüljenek; a gazdánénak meg, hogy a malacot szóp pirostra süsse, s mielőtt behozná tegyen a szájába citromot, füle mellé babérlevelet. Ugy lesz nemzetes uram, bizonykodók mind a kettő.

Ebéd alatt a német ur nem győzte dicserni a francia szakácsot; evett, mint egy farkas. Gyuri bátyám inteti Mareinak, hogy hozzon fel nyole üveg regedei vizet. Marci kiment, s oda maradt jó félóráig. Végre fel, jött üres kézzel.

— Hát a víz hol van? — förmedt rá bátyám mérgesen.

emberek ma itt a földön akarják a boldogságot; kiké elviszi a maga isteneit (a gyönyöröket) és bánja is, ha fenn egy nagyobb Isten honol. Többet nem idézek.

Van azonban e rakás káromkodás közt egy fejezet, mely az „Ügyvédek Lapjában“ is közöltetett: A Leplezett Trident.

A budapesti szabadelvű körben nagyon kíváncsiak, vajjon megcáfolható-e? Eddig senki se tette, pedig ha Flammának igaza van, akkor a polgári házasság szentség és az egyház mai védekezése a hitellenes. Hogy eddig miért nem cáfolták meg, azt is megmondjuk, de előbb nézzük azt a leplezett Tridentet.

Flamma azt mondja, hogy a tridenti határozatot 17 millió példányban szeretné szétosztani, mert ezzel ijesztik el a katolikusokat a polg. házasságtól, pedig e határozat csak üres ágyu, melytől addig félnek, míg egy elszánt katona felkapaszkodik rá és bele néz az üres esővébe. Flamma erre vállalkozott és magyarra fordította a „Tametsi“ határozatot. Röviden ez van benne: Igaz ugyan, hogy a titkos házasságok érvényesek, míg az egyház meg nem semmisítette, azonban azokat mindig megvetette. Most midőn a zsinat tapasztalja, hogy az emberek a tilalmat átépik, a kétnejűség és más bűnök elkerülésére elrendeli, hogy a házasság ugy kötéssék, a mint ma kötetik.

Mit következtet ebből Flamma?

Azt mondja, hogy művelt ember, ki olvasni tud, ebből mindent megért, nem kell hozzá az a tengernyi dogmatikus magyarázat.

1) Az egyház elismeri, hogy a titkos házasság szentség. Tehát a házasság szentségéhez nem kell se pap, se tanu, csak a két fél, és Trident nem azt rendeli el, hogy pap által, ha nem pap előtt kötéssék. Flamma tehát kiátkozta azokat, kik azt állítják, hogy a plebános osztja a szentséget.

2) Ha a házasság kiszolgáltatói a házassalándók, akkor ök azt a közjegyző előtt is érvényesen megkötéhek.

3) Most következik a leplezés. Minthogy a házastelek a kiszolgáltatók és minthogy az egyháznak dogmái vannak, melyek szerint a

— Falhoz vertem, nemzetes uram, mert nem embernek való volt már; tegnap óta mind megbűdösödött.

— Ha-ha-ha! — kacagott az egész társaság, különösen pedig Gyuri bátyám, — ha-ha-ha, falhoz verni a regedeit... a fajankó... tudtam, hogy csinál valami boldodot.

Ezen aztán jó ideig elmullattak. Feladták a badacsonyi s a gazdáné behozta a szépen pirított malacot. De micsoda bámulat majd rettenetes nevetés tör ki, mikor meglátták a gazdánét, ki saját szájába hozta be a malacba szánt citromot, míg füle körül babórléval koszorú díszelgett.

A német ur kapálózott kézzel-lábbal nevetésben, míg a többi düledozve a kacagástól vékonyát szorongatta. Soha ilyent... nevetett Gyuri bátyám könnyöt törölgetve, míg a gazdáné a fogai között tartott citrom levétől keserves ábrázatot csinált, mi mindinkább kacagtatá a vendégeket.

A német ur megköszönte szépen Gyuri bátyámnak a dus ebédet, s végezve dolgát a községben, eltávozott. Harmadnapra Gyuri bátyám megkapta az adóivet, épen háromszor annyi adóra felvéve, mint eddig volt; mert a mint a jó német ur mondta: aki francia szakácsot, inas és oly fonyes házat tart, az megbírja fizetni.

Gyuri bátyám sohasem hívott ebédre többé németet.

Tigmáró.

házasság megkötése, akadályozása, elbírálása stb. körül egyedül az egyházat illeti a jog, — tehát az egyház, ha akarja, elrendelheti a polgári házasságot is, mint XIV. Benedek el is ismerte annak érvényes voltát. Tehát minden jó, ha az egyház rendeli el, mert nem a szakramentumot félti, hanem domináló hatalmát.

Ime a leplezett üres ágyu, melylyel a világot bolondítják. De hát nézzünk bele Flamma ur ágyujába.

Mindenekelőtt a fordításban van egy kis ferdtetés, persze nem a latin ismeret, hanem a lelkiismeret hiányosságának miatta. E s s e vera nem annyit tesz, hogy a titkos házasságok szentségek voltak, hanem hogy azok. Mi tehát túllicitáljuk Flammát. A tridenti forma nélkül kötött házasság, ha nem az egyház kijátszására történik, ma is szentség.

1) A házasság kiszolgáltatója nem a pap, hanem a felek. Nevetséges az a gyermekes öröm, melylyel ezt Flamma kisíti és rettenetes tudománytalannal magyarázza éppen a katolikusoknak. Ilyen embertől még kikerül, hogy holnap egy másik röpiratban leplezi le a történetirókat és kiátkoz mindenkit, a ki azt meri állítani, hogy Kolumbus egy tyuktojás héjában hatolt az új világrész partjára. Hát ki beszélt olyan dogmáról, mely szerint a házasság szentségét a pap szolgáltatja ki? És minek ide a tridenti leplezés? Nincs-e előttünk ezer és ezer református házasság! Szentséget kötnek azok, mert keresztényeknek tekintik őket az egyház, ha százszor kereszténynek mondják is magukat. Azok nem is házassodhatnak pap előtt, mert nincs papjuk.

2) Eddig hát semmit se leplezett le Flamma ur, csak a saját tudatlanságát. Épen ezért állithatja, hogy a felek lévén a ministerek, a közjegyzőnél is kiszolgáltathatják egymásnak a házasság szentségét. Flamma ur maga is elismeri, hogy az egyházban létezik a *jurisdictio* hittétele. Hát ennek a csővébe is tekintünk bele. Az egyház jogát a szentségek körül Istentől kapta és a szentségek kiszolgáltatói által gyakorolja. A házassalándók felek közvetlen az egyháztól kapják a *jurisdictiót*, de csak is szentségi helyes használatra. A házasság érvényes megkötése tehát mégse az ö akaratuktól függ csupán, hanem attól is, vajjon nem vonja-e vissza az egyház adott *jurisdictiót*. Hiszen, ha csak megegyezésükön állna a dolog, akkor a soknejűség is érvényes, mert minden esetben ott a megegyezés. Lám! tehát még is az egyházé a házassággkötés joga, melyet a közjegyző előtt megkötni nem lehet. Mért?

Minthogy Flamma ur a dogmákat hajszolja és holmi decretumokra mit se ád, hát ezután is csak dogmákkal dolgozzunk. Ott vannak azok a dogmák épen abban a könyvben, hol a leplezett határozat. Mért nem idézi azokat, talán fél attól az anathémától, mely a végükre van kötve sudár gyanánt? Az istentelen ember habonás szokott lenni. Tehát ott a dogmák közt olyan is van, mely szerint a szentség kiszolgáltatójánál az intentiónak, a szándéknak feltétlenül meg kell lenni, mert nélküle nincs szentség. A szándék ez: azt tenni amit tesz az egyház.

Mit tesz az egyház? A házasságot mint felbonthatatlan szentséget köteteti és malasztot közül. Dogma itt minden szó. Mi történik a közjegyzőnél, a polgári házasságnál. A házasság nem szentség, hanem szerződés. Felbontható. zsidóval is köthető, abból pedig soha se lesz szentség, mert ahhoz ajtó a keresztység. Az egyház előtt kötött szentség — szorított — érvénytelen, sőt ha a pap siet vele, száz forintokat fizet büntetésül. Hát hol itt az intentio, a

ez ándék, azt tenni a mit az egyház? Hát dogma ez, Flamma ur? Látott ennél nagyobb ellentétet? Hát még most se ütözköztünk dogmába?

Itt végezhetnénk, de menjünk tovább. Flamma helyesen tudja, hogy az egyház — dogmák értelmében — egyedül bír szabad kézzel a házasság formájára, elbírálására stb. Nos? Tehát ha akarja, elrendelheti hogy a polg. házasság legyen a kötelező forma. — Takaros kis óhajítás!

Ha valaki még kételkedett az álliberális romlottságáról, itt meggyőződhetik róla. Az egyház teheti a rosztat, mert szabad keze van, tehát tegye meg? ez ember hazug és tolvaj is lehet, mert szabad akarata van, tehát legyen az?! Az egyház nem ismeri a drágalátos liberális taktikát, mely minden alkura, hiszegésre és bünye képes. Ebben nemesak az emberileg vett becsület, de a benne rejlő isteni erő is meggátolja. Igen is félti az egyház domináló hatalmát, mert azon hatalom nem az övé, hanem Istené és célja nem a Flamma ur isteneinek, az erkölcsi lazaságnak szolgálni, hanem sértetlenül megőrizni a lelkek üdvére adott feltétlen hatalmat, mely egyedül rája bízott és nem az Istené üldöző, hivatásáról megfélemedezett világi hatalomra. Ez is dogma ám!

Tehát végeztünk. Csak még annyit, hogy XIV. Benedek nem szolgált rá a Flamma rágalomára. Ő, mint a szárd királyhoz írt levelében olvasható, soha se fogadta el a polgári házasságot, hanem megengedte, hogy a szentségi-egyekelők megjelenhessenek a polgári hatóság előtt is, a mint meg van és meg lesz engedve minden időben. De nem azért, hogy ott házasságot kössék, hanem azért, hogy becsületesebb esküdt nőmet ne nyilvánítsa a hatóság becsületlennek, hogy gyermekeiket megmentssem a törvénytelen gyalázatos rágalmától. Ezt engedte meg Benedek pápa, mert a becsület is szent dolog és Isteni adomány; de kijelentette, hogy a polgári aktus semmi, nem szentség, csak zaklatás, melyet nem tűrünk (tolerare) hanem szenvedünk (pati), mint a vértanúk az üldözést; szenvedünk, de hitet nem árulunk. Ez a valóság és nem a Flamma ferdtése.

Ezekből értheti mindenki, mért nem cáfolták meg Flamma leleplezését. Mert a mit írt, abban önmagát leplezte le.

Felkuszott az „íres ágyu csüvére,“ de feje bennszorult. Az ágyu nem lőtte ki, mert a cinkék elcsévegték, hogy biz az nem... ágyugolyó.

Szomszéd.

BELFÖLD

— **A püspöki konferencia.** Kovás főpap kivételével majdnem a teljes magyar püspöki kar tartott tegnap a hercegprimás budavári palotájában értekezletet, melynek tárgyai a kongrua és autonómia tárgyában kiküldött bizottságok jelentései és a vallás és tanulmányi-alap felügyelő bizottságának egy átirata képezte.

Az értekezletet, melyen Samassa József, Császka György érsekek, Schlauch Lőrinc nagyváradai bíboros püspök, továbbá Steiner Fülöp, Zalka János, Schopper György, Mihályi Viktor, Schusztér Konstantin, Szabó János, Bende Imre, Bubits Zsigmond, Meszlényi Gyula, Hornig Károly báró, Dessewffy Sándor, Firczak Gyula és Rimély Károly püspökök, és Fehér Ipoly pannonhalmi főpap jelenték meg, Vaszary Kólos bíboros hercegprimás nyitotta meg rövid imával. A jogzói tisztséget a gyengélkedő Rimély Károly püspök helyett Fehér Ipoly kéretett fel.

A konferencia első tárgya a kongrua-bizottságnak a javadalmak összeírásánál követendő irányelvek és utasítások tárgyában tett előterjesztése volt. A terjedelmes jelentést felolvasottnak tekintették, és mivel az értekezlet legtöbb tagja csak tegnap vette kézhez az előterjesztést és így annak tárgyalása első hallásra alig lett volna lehetséges, elhatározották, hogy a jelentést kiadják egy három tagú bizottságnak, mely a jelentés tartamára nézve a ma folytatandó értekezletnek fog javaslatot tenni.

A bizottságba Schusztér Konstantin elnökléte alatt beválasztották Steiner Fülöp és Hornig Károly báró püspököket és egyszersmind meghívták Samassa József egri érseket, hogy a bizottságnak felvilágosításokkal szolgáljon.

Az értekezlet következő tárgyát az autonómia tárgyában kiküldött vegyes-bizottságnak jelentése képezte. A püspöki értekezlet a bizottság néhány megállapodásával sehogy sem ért egyet, s hosszabb vita keletkezett. Az értekezlet végre abban állapodott meg, hogy mivel a vallás- és közoktatási miniszter által egybehívott bizottság nem a püspöki kar intenciói szerint állítottott egybe, megkérlik ő felségét, hogy kegyuri jogánál fogva ö küldje le a püspöki karnak véleményadás végett a bizottság javaslatát. A püspöki kar nem fogadja el az autonómiát a minisztertől, hanem a királytól kéri, mert a püspöki kar, melyből a mozgalom kiindult, fenn akarja magának tartani a jogot, hogy a mozgalom vezetése jövőben is az ő kezében legyen.

Az értekezlet utolsó tárgyát a vallás- és tanulmányi-alap felügyelő-bizottságának egyik jelentése képezte. A közoktatásiügyi miniszter ugyanis az utolsó időben több szemináriumnak eddig bizonyos tandíjfeltevésekhez kiutalt segélyeket megvonta. A miniszter ezen eljárását a konferencia több felszólalója igen élesen elítélte és végül elhatározta, hogy a püspöki kar semmi esetre sem nyugszik meg a miniszter ezen intézkedésében, hanem az ellon felszólaló előterjesztést tesz első sorban magánál a miniszternél, felszólítva őt a segélyek további folytatása iránt.

A konferencia ma folytatja tanácskozásait.

— **A kongrua.** A kongrua-albizottság tegnapelőtt délután Samassa József dr. egri érsek elnökléte alatt ülést tartott, a melyen tárgyalás alá vette Timon Ákos dr. központi előadó által a nagyobb egyházi javadalmak jövedelmeinek összeírására vonatkozólag készített javaslatot. A tanácskozásban részt vett Zichy Nándor gróf, Fenyvessy Ferenc, Gajzágó Salamon, Horánszky Nándor és Rudnyánszky József dr. Beható eszmecsere után a 20 szakaszból álló javaslatot teljesen letárgyalták és némi kisebb módosítások mellett elfogadták. E szerint a nagyobb egyházi javadalmak összeírására nézve az albizottság által elfogadott irányelvek már legközelebb a nagy bizottság elé lesznek terjeszthetők és letárgyalása után a kongrua-bizottság befejezi a javadalmak összeírására vonatkozó munkáját.

— **A házassági javaslat a főrendi házában.** A félhivatalos Budapesti Korr. tegnapelőtti kelettel jelenti: „A jövő héten majdnem mindegyik napján ülésezni fog a főrendiház egy-egy bizottsága, hogy elintézzék azt a számos javaslatot, a melyet ma a képviselőháztól átküldöttek. A házassági jogról szóló törvényjavaslatot, miként illetékes forrásból értesülünk, a főrendiház hármas bizottsága esütörtökön, a hó 26-án veszi tárgyalás alá. Ugy véljük, hogy a bizottságban, melynek elnöke Szilávy József koronaőr, egy ülés alatt elintézik a törvényjavaslatot. A főrendiház plénumában a javaslat legkésőbb hétfőn, május 7-ikén kerül tárgyalásra. Az általános vitában, a mint eddig hírlik, aligha vesz részt sok szónok s a Bud. Korr. azt hiszi, hogy a főrendiház, bár csekély többséggel, bizonyára elfogadja

a javaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául.“

Nem szeretünk ugyan jósólni, de a liberális kormány hivatalos és félhivatalos szövegein mint mársokszor, úgy alighanem ezuttal is alaposan fognak csalódni. A „Nemzet“ tegnapi esti lapjának azon állítását pedig, mintha a liberális egyházpolitika ellen állást foglaló sajtó erőszakkal vonja be az egyházpolitikába a koronát, a leghatározottabban visszautasítjuk.

— **Dégen Gusztáv,** egyike a kormánypárt azon tagjainak, kik az év elején az egyházpolitika miatt kiléptek a pártból, ismét visszatelepedett a husosfazék mellé, illetve visszalépett a kormánypártba és ezt szépséges levélben tudtára adta a párt elnöknek, Podmaniczky bárónak. Dégen a sopronmegyei nagymarosi kerület mandatárja.

Országgyűlés.

Budapest, április 19.

A mai ülés elején olyan kevés képviselő volt jelen hogy az elnök kénytelen volt az ülés megnyitását félórára felfüggeszteni.

A napirend szerint legelőször is a mezőgazdaságról és mezőgazdasági ügyekről szóló törvényjavaslatnak azon módosításait tárgyalta a ház, melyeket a főrendiház eszközölt. Bujanics Sándor és Herman Ottó kifogásolták a főrendiház módosításait, a ház azonban ezeket Bethlen Andráshoz gróf pártoló felszólalása után még is változatlanul elfogadta.

Ezután a közgazdasági bizottságnak két jelentését vették tudomásul, mire a miniszterelnöknek a millenium megünneplésére vonatkozó előterjesztése került tárgyalás alá. Ugron Gábor elapróztottak tartja a tervezetet. Az építkezési tervet legalább is felesleges. Állítsunk föl 1000 népiskolát és 1000 kisdudóvót, s írjuk homlokzataira ezeréves multunk dicsőségét. A torvve vett diadalivre vonatkozólag pedig kívánja, hogy ez magyar stilben építessék. Thaly Kálmán helyesli a bizottság jelentését és elfogadásra ajánlja Ugron indítványát a diadaliv ügyében.

Zichy Jenő gróf attól tart, hogy a tervezet 1896-ig nem lesz kivihető, ő is pártolja Ugron indítványát és kéri a miniszterelnököt, van-e tudomása arról, hogy francia vállalkozók a török kormánynyal megegyeztek egy 1896-ban Konstantinápolyban tartandó világkiállítás iránt?

Wekerle Sándor miniszterelnök az összes felszólalásokra válaszulva kijelenti, hogy az iskolákra nézve a közoktatási kormány messze menő javaslatot fog terjeszteni. A kormány mindent, amit a milleniumra megígért, ha alaposan akar eljáráni nem hajthat végre, hanem azért 1896-ra számos terve meg fog valósulni. Ilyen pl. a vaskapu szabályozása, hidak építése stb. A diadaliv nem lesz sablonzerű alkotmány, hanem olyan építmény, mely alkalmas arra, hogy ott hazánk számos nagy fiának szobrai összegyűjtve állítsanak fel.

A konstantinápolyi világkiállítás teréről a kormánynak hivatalos tudomása nincs. Végül szól a közpönművészeti történelmi muzeum létesítéséről, amire a ház a bizottság jelentését Zichy Jenő rövid felszólalása után tudomásul vette az ülés egy óra után véget ért.

Fővárosi levél.

Budapest, ápril 20.

Gyönyörű, verőfényes tavasz nap mosolyog a fővárosra, csak a politikai látóhatár sivar, kietlen.

Mióta a kormány és pártja — hála legyen az ellenzék gyámoltalanságának és egyes frakciók fífkájának — nemesak az egyházpolitikai reform, hanem a bizalom kérdésében is fényes győzelmet aratott, tel-

jes szélesend állott be, olyan, aminő a nagy viharokat szokta megelőzni.

Lázos izgatottság vesz erőt a kedélyeken s kínos bizonytalansággal tekintenek a jövő eseményei felé, mely semmi jót nem ígér. De mégis!

A rettentően komor staffage háttéréből, a sötétlen hullámzó, gomolygó felhők tömkelegén keresztül áttör, átvillan egy fényes csillag biztató sugára, mely reményt nyújt a csüggedőknek, erőt, kitartást a hareban immár elfáradottaknak.

Ez a fényes csillag, ez a mi reménységünk: a főrendiház, mely hatalmas veto szavával elsöpri, el kell hogy söpörje a kormányt az ő hű esatlósaival, fegyverhordozóival egyetemben.

Elérkezett az ujászületés korszaka.

Az összes pártok fundamentumai recesznek, ropognak, s a tűzesőva, melyet a kultuszminiszter megmondatlan könnyelműséggel, hírheft elkeresztelési rendeletével dobott a politikai küzdőterre, lángba borított mindent s puszítító hatalmának a pártok sem képesek többé ellentállani.

Megingott, megbomlott a harcok sora, ki orra, ki arra, gyakran egymás ellen is, s a vezérek szava elvész, olhangzik nyomtalanul, mint a pusztaban kiáltói.

Fényesen illusztrálja az ellenzék fejlesztettségét a bizalmi szavazat. 104 szótöbbséggel bizalmi szavazatot kap a kormány akkor, amidőn 206 párthívővel szemben áll 207 ellenzéki.

A viszonyok legkevésbé sem jobbák a szabadelvű pártban sem. Ott ugyan még a fegyelem, s a husos fazék párolgó illata képes némi rendet tartani, de a legelső kedvezőtlen szél esetén felbomlik ott is minden, mint — válság reményében — nomrégiben felbomlott minden egyetértés azon híres miniszteri konferencián, midőn egyik miniszter dezavualta a másikat, csakhogy a saját hatalmi érdekét biztosítsa.

Hogy minők lesznek a jövő pártalakulások, azt még most csak sejtteni lehet, de teljes bizonyossággal tudni nem.

Egy azonban feltétlenül bizonyos, az, hogy a reform javaslat dacára minden hangulat esinálásnak esufos kudarcot fog vallani.

Lehetséges, hogy Wekerle o vereség dacára is megkísérti a maradását, miut tette azt a zsidó-koresztény házasság leszavazás után Tisza Kálmán, de ez esetben meg az ellenzék rántja ki alóla a bársonyszöket, hisz o javaslat sorsának végelöntésével meg kell hogy szünjön a titkos faksiók működése is — ha ugyan még ennek olőtte a korona nem mondja fel a bizalmat, mely az utóbbi hetek alatt oly kétségbeejtően megingattatott.

Liberális oldalról azt várták a mai püspöki tanácskozástól, hogy fontos onunciációk fognak tétetni az egyházpolitikai kérdésekre vonatkozólag.

E várakozásukban alaposan csalódtak; a tanácskozáson csupán a kongrua s autonómia kérdés került vita alá, az aktuális egyházpolitikáról említés sem tétotett.

De miért is?

Az ország biboros herecprimásának tegnapi nagyszabású beszéde, melyet a Szt.-István társulat ülésén mondott, tolmácsolója nemesak a püspöki kar, hanem tolmácsolója a katolikusok milliöi érületének is.

E beszédnél, melyet a liberális tábor oly nagy vehemenciával támad, magasztosabb, lélekemelőbb enunciáció alig volna lehetséges.

Értsék meg azok, a kiket illet, mi pedig teljes bizodalommal nézünk a jövő eseményei felé. *Arnói.*

KÜLFÖLD.

— **Ausztria.** Az osztrák képviselőház esütörtöki ülésén Welsersheimb gróf honvédelmi miniszter visszaautasította a katonai hatalommal való visszaélések ellen felhangzott vádakát és számadatokkal mutatta ki, hogy a párbajozás nagyon is alább hagyott a hadseregben. Mihelyt sikerül a megsértett becsületnek, törvényes uton teljes elégtételt szerezni azt, ki a párbajt keresi, halállal kell megbüntetni. A nemzetiségekre a katonai keretben tekintettel vannak, amennyiben azt a katonai szellem megengedi. Az ifj-esoh Paecak az ellenzék nevében nem vette a miniszter kijelentéseit tudomásul, mire Brzorad azt indítványozta, szólíttassék fel a választás reform tárgyalására kiküldött bizottság, hogy a javaslatot azonnal tárgyalás alá vegye. A ház azonban ez indítványt 81 szótöbbséggel elvetette. Madesyksi miniszter a lengyel klubban kijelentette, hogy a kormány a választási reformjavaslatot három hónap mulva elő fogja terjeszteni a képviselőházban.

— **Franciaországban** vígan tovább folyik a liberális gazdálkodás. A minisztertanács ugyanis esütörtökön elhatározta, hogy a Lyon i é r s e k j a v a d a l m a z á s á t az általa kihocsátott páztorlevélmintát, melyben az egyházi építkezések költségének elszámolásáról szóló új törvényt megtámadja, f e l f ü g g e s z t i. A kultuszminiszter körlevelot irt a püspökökhöz, melyben felszólítja öket, hogy 8 nap alatt mutassák be azokat az írományokat, melyeket ez ügyben egyházmegyéjük papságához küldöttek. Ez aztan liberális egyházpolitika!

— **Fejedelmek találkozásása.** Berlini politikai körökben erősen hiszik, hogy ebben az évben még további fejedelmétalálkozások is lesznek. Érdekes, hogy a találkozásoknak a külpolitikai kérdésekre nézve nem tulajdonítanak semmi fontosságot és inkább azt hiszik, hogy az uralkodók o találkozásokkal közös dinasztikus érdekeik megóvását akarják jelezni ama haladással szemben, melyet a különböző államokban az anarkisták és a szocialisták tettek. Ami különben a fejedelmek találkozására vonatkozó adatokat illeti, ezek a mai napig csak kombinációk. Annyit tudnak, hogy a német császár újból találkozni fog Förene József császár-királyal, valamint esarral. Hol és mikor, az még nincs megállapítva. Ezzel szemben éppenséggel nem hisznek azokban a hírekben, melyek a hármas fejedelmi találkozásról szólnak.

Városi és megyei hírek.

— **A vármegye állandó választmánya** esütörtökön délelött F i á t h Miklós br. főispán ölnöklote alatt ülést tartott melyen tagok szép számmal jelentek meg. Az ülés öttárgyát a há z i p é n z t á r m. évi száma dá sa képezte, a mely szorint 99133 frt kiadás után 145 frt maradvány mutatkozik. Ezután a mult évi összes számadások megvizsgáltattak s rendben találtattak. Érdekes tárgya az ölésnek volt a járási szolgabírák uti és iroda általny felemelése iránti kérvényük is. Az állandó választmány teljesen méltányolván a felhozott indokokat, javaslatba hozta, hogy az uti általny 300 fitról 600 frtra, az iroda általny pedig 100 fitról 300 fitra emöltessék. Elénk eszmecserét idézett elő a megyei helyi érdekü vasutak kérdése. A vita azzal végződött, hogy az állandó választmány javasolja, miszerint a vármegyei vasuti hálózatra már előzőleg megszavazott 60,000 frtból a Székesfejérvár-Adony-Szaboles-Paksi vonalra 20,000 frt engedtesék át, de csak oly feltétellel, ha az engedményesek illetve az építési vállalkozók a Székesfejérvár-Bicske, illetve Székesfejérvár-Sárbogárdi vonalaknak két óv alatt loennő kiépítését teljesen biztosítja, s még föfeltétölül köttetek

ki, hogy az Adony-Szabolesi vonal egészen a Dunáig kiépítessek és ez által egy a szab. kir. város, valamint a vonalmenti községeknek a dunával loennő összeköttetés biztosíttassék. Tárgyalatott, továbbá K o r n i s István r.-kereszturi jegyzőnek egy vármegyei hivatalos lap kiadása, illetve egy vármegyei nyomda beszerzésére vonatkozó indítványa. Miután a kérdésben szakértők véleménye meghallgatva nem lett, a vármegye alispánja utasíttatni fog, hogy az ügyet egy bizottsággal tanulmányra tárgyavá tegye és f. évi október havi rendes közgyűlésre véleménye jelentést tegyen. A f. évben budapesten a király védnöksége alatt megtartandó községi kongresszusra S á r k ö z y Aurél alispán és dr. V a r g a József megyei tisztii főorvos kiküldése hozatott javaslatba. Ezek után több községi ügy tárgyalása után az ülés déli 12 órakor véget ért.

— **Adakozás.** A székesfejérvári egyházmegyei r. k. tanítók gyermekeinek tápintézetére legújában ajándékoztak: Molnár Antal frt., Felber Fülöp 1 frt., Reichbach Ferenc 1 frt., Radnich Imre kálozi plébános ur a plébániájában eladott 2 krajcáros bárcák után beküldött 24 frtot, s ezzel szépen megmutatta, mily könnyen és tetemesen lehet a tápintézet alapját emelni. A tápintézetre eddig 1847 frt. 80 kr. gyűlt egybe, mely összeg a helybeli kereskedelmi banknál van gyümölesztés végett letéve. Huszár Károly kananok, egyházmegyei tanfelügyelő.

— **A jótékony nőegylet köréből.** A helybeli jótékony nőegylet egy alapszabályai, valamint a segélyre szorultak övről évre növekvő száma folytán pénzalapja növelésére lévén utalva, az idén vigalmak rendezése helyett gyűjtést fog eszközölni annak reményében, hogy a nemeslelkü emberbarátok ezen alkalommal sem tagadják meg ismert öldozatkészségüket, melynek legesekélyebb adománya is hullával fogadtatik! A gyűjtés, a város különböző negyedeiben, két-két választmányi hölgy által fog eszközöltetni és folyó hó 24-én kezdődik.

— **A Szent-Györgynapi országos vásár,** habár az izraelitáknak husvétii ünnepe a mai napon vette kezdetét, mégis a már eddig városunkba beérkezett idegenek után itéve nagyon népesnek ígérkezik. Seidel Lajos főkapitány a vásár alkalmából nagyon helyesen intézkedett, hogy a rendőrség által már ismert szebtolvajok, kik országos vásárainkat megszökták látogatni, jó eleve a vásár tartamára biztos őrizet alá vötessenek, hogy akként a vásári közönség vagyombiztonsága megóvassék.

— **Fürdő megnyitása.** Özv. Ferstner Józsefné a csinosan berendezett „Rózsászkerti“ zuhany-, gőz- és kád-fürdő helyiségét e hó 19-én megnyitotta. Kedvező időjárás esotere a hideg fürdő is a közönség rendelkezésére áll.

— **Adomány.** Szabad-Baththyánról írják lapunknak, du M o n t Imre báró, ki alig egy éve kegyura az ottani r. k. plébániának, s ezen rövid idő alatt már sok izben adta jólét jösziviségének, legutóbb ismét egy szép ajándékkal lepte meg községet, a mennyiben igen értékes legujabb szerkezetü toronyórát állíttatott.

— **Tüzesetek statisztikája.** Fejérmegye területén a mult évben összesen 86 tüzeset volt, melyek 98,853 frt. 16 kr. kárt okoztak. Ezen összeöből a különféle biztosító társulatok 49,331 frt 83 krt megtérítettek a károsultaknak, a meg nem térített kár tehát 49,521 frt 83 krt tesz ki. A tüzek által okozott károk között volt minőség szerint számaégés 23, takarmányégés 16, gazdasági szerek égése 15, tetőtűz 9, öölmi szerek égése 8, ruhaneműek égése 6, butorneműek égése 3 esetben. Gazdasági állatok 5 esetben estek tüzvésznek öldozatul.

— **Cégejegyzés.** Weisz László és neje szabadbaththyányi közkereseti cég a székesfejérvári kir. törvénköznel bejegyeztetett.

— **Körözés.** T o h e l József székesfejérvári születésü 16 éves izraelita vallásu asztalost a budapesti kir. törvényszék lopás miatt körözötti.

— **A helybeli kereskedelmi akadémia** tanulói tanulmányozás céljából szombaton megtekintették a Felmayer-gyár összes telepeit dr. Budaházy tanár úr vezetése alatt. Az ifjuság a legnagyobb érdeklődéssel nézte végig a gyárban folyó munkákat.

— **Törvényszéki tárgyalások.** A magyar-almási jegyző Pencz Antal ellen rágalmazás miatt nomrég vádat emelt. — A helybeli kir. törvényszék ma tárgyalta az ügyet s Penczet a vád alól felmentette. — Ugyancsak mára volt kitűzve a végtárgyalás Niksz Nándor, Kováts Imro és Csuti Elek lopás ügyében, minthogy azonban két vádlott nem jelent meg, a törvényszék a tárgyalást elnapolta.

— **Az idei ujoncozás.** Megyénk négy járásában az idei ujoncozás a legnagyobb rendben következő eredménnyel fejeztetett be: A moóri járásban 751 összeírt hadkötelesből besoroztak 74 ujoncot és 19 póttartalékost. — A vadli járásban 1154 hadköteles közül besoroztak 189 ujoncot és 32 póttartalékost. — Az adonyi járásban 741 hadköteles közül besoroztak 133 ujoncot és 17 póttartalékost. — A Lovasberényi járásban 859 összeírt hadköteles közül besoroztak 169 ujoncot és 28 póttartalékost. — A székesfejvári járásban az ujoncozás jelenleg még tart és csak e hó 23-án ér véget.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Tor mási Sándor gödöllői járásbírói joggyakorlatot a vadli járásbíróshoz helyezte át.

— **Polgári iskola Moórott.** Moórott, mint ottani levelezőnk írja, e hó 19-én megjelentek a kir. tanfelügyelő és az állam építészeti mérnök, a vallás- és közoktatásügyi miniszter megbízásából oly célból, vajjon a község által felajánlott épület megfelel-e a felállítandó polgári iskolának. A tanfelügyelő és a mérnök igen célszerűnek találták az épületet s így a polgári iskola már a jövő tanévben megnyílik, még pedig kiegészítő egy latin tanszékkel is. A tanfelügyelő ugyanez alkalomból meglátogatta a kath. elemi iskolákat és is telyos elismerését fejezte ki a tanítóknak azon valóban szép eredményért, melyet a magyar nyelv tanításában elértek.

— **Ujonnan megalakult tüzoltóegylet.** A moóri tüzoltóegylet mult vasárnap újra megalakult. A tüzoltók beoktatására városunkból Vid a Pál, a vármegyei tüzoltó szövetség ügybuzgó titkára járt Moóron. Az egylet megalakulását Bud e József vendégszerető házában rendezett kedélyes vacsora zárta be.

— **Elveszett munkakönyv.** V e n t u b a József brüni (Morvaország) születésű lóápoló Velencén elvesztette a munkakönyvét.

— **Hány tüzoltó van vármegyénkben?** Lapunk egy barátja a következő érdekes adatokat bocsátotta rendelkezésünkre a Fejérmegyében létező tüzoltóegyletek tagjainak számáról. A székesfejvári járásban van 1161, a moóriban 519, a sárbogárdiban 400, a vasliban 922 s az adonyiban 439 tüzoltó. Vármegyénkben tehát összesen 3441 tüzoltó működik 92 egyletben, melyek mind a „Fejérmegyei tüzoltószövetség” tagjai.

— **Az „Előre” kerékpár egyesület 3 tagja** Budapestről csütörtökön Székesfejvárra kerékpározott s itt a „Magyar Király” szállóban megpihenve, városunk több nevezetességeinek megtekintése után, ugyan ezen napon d. u. 2 óraker sok kíváncsi négy jelenlétében visszautazott.

Különlék.

— **Személyi hírek.** Albrecht főherceg mellé, mint Bécsből jelentik, adlátást fog a király kinevezni felügyelői helyettes ranggal. Ezt az állást Schönfeld báró tábornagnak szánták. — A hesszeni

nagyherceg és Viktoria hercegnő esküvője csütörtökön délbent történt Koburgban — Széchenyi Antal gróf bejelentette a magyar történelmi társulatnak, hogy az előki tisztról lemond.

— **Az orleansi szüz emlék ünnepe.** A nemrégiben boldoggá avatott orleansi szüz (Jeanne d'Arc) emlékére nagy ünnep lesz holnap Párisban a híres Notre-Dame-templomban. Az ünnepélyen az osztrák-magyar és az orosz nagykövetek is jelen lesznek.

— **Tűzvészek.** Egy idő óta ijesztő mértékben gyarapodnak ország szerte a tűzvészek s mindentől tetemes károkat okoznak. Illaván huszonegy ház égett le a napokban. A tűz belekapott a templomba is melynek tornya egészen elpusztult, s a háromszáz éves harangok összeolvadtak. A pestmegyei Nagykovácsi községben tíz ház és huszonkét gazdasági épület hamvadt el. A tüzet gyufákkal játszó gyermekek okozták. — A sopronmegyei Pecsényéden harminceöt házához, számos melléképület és sok takarmány égett le, a kár megközelíti a 30.000 forintot. — A morvaországi Ungarisch-Hradischban is nagy tűzvész dühöngött a napokban, a leégett házak száma hatvan, a kár pedig 250,000 frtot tesz ki.

— **A nemzetközi demografiai és egészségi kongresszus,** mely Budapesten ül össze neunsokára, napirendjének letárgyalása után több kirándulást rendez. Így egyebek közt lerándul Balatonfűre d e S t i f o k r a i s, Esterházy Miklós gróf pedig tatai színházában fényes előadást rendez a vendégek tiszteletére.

— **Az országos magyar iskolaegyesület,** melynek célja a magyarországi erősítése, tegnapi tartotta Budapesten évi rendes közgyűlést. Az elnök Gerlóczy Károly polgármester beszédéből, valamint Tóth József pestmegyei tanfelügyelő jelentéséből kitűnt, hogy az egyesület a mult évben is szöpon teljesítette magyarosító hivatását, különösen a németajku községekben.

— **A gyermekek őrangyala.** A mult napokban egy halottat vittek a Berényi uton a feltámasztási temető felé. Az olaj-utcai iskola körül egy alig 2-3 éves kisfiu játszott az ut porában? Ugyanakkor hajtott arra egy szódaköcsi is. A kocsi a temetést bámulva, nem vette észre az utólen ülő kis gyermeket. A lovak oda érve szétállottak a rudtól, és egy rohantak keresztül a kocsival együtt a halálraíjdt kis gyermekre, a kit őrangyala így mentett meg a biztos halálveszedelemtől. A jelenlevők kövé vála szemlélték e hejmeresztő jelenetet, és csak akkor tértek magukhoz, midőn a kocsi alul kikerült kis apróság az ijedelemtől lelkendezve, kalap levevé futott a közeli utcájában álló édes anyja öleibe. Ily látványra mindenki szívében feléled a hit, hogy vannak őrangyalok; hanem perze a vakoknak hiába bizonyítjuk, hogy van világosság.

— **A tanítók és a magyar nyelv.** A vallás és közoktatási miniszter nemrégiben rendeletet adott ki a magyar ajku tanítók és tanítójelöltek írásbeli és szóbeli vizsgálati eredményének megítélésé tárgyában. Most e rendeletet a hivatalos lap közlése szerint még szigorubbá tette. Es pedig annyiban, a mennyiben a jelöltek vizsgálata csak annyiban fogadható el, ha a magyar-nyelvből ugy szóban mint írásban s a gyakorlati tanításban legalább elégséges ismeret és képességet tanúsítottak. Ily ismeret és képesség híján a kir. tanfelügyelő vagy helyettese a tanítói oklevél aláírását és kiadását megtagadni tartozik, köteles azonbankivül a vizsgálattevő egyéniség azonosságát ellenőrizni s ha szükség, okmányait bekérni és átvizsgálni. A miniszter a rendelet pontos és felelősség terhe mellett leendő megtartását a tanfelügyelők kötelességévé teszi, nehogy aláírásukkal s peesőtjükkel hitelesített oklevélhez oly tagitók jussanak, kik a magyar nyelv tanítására képtelenek nek bizonyultak. E rendelet intézkedései már a legközelebbi vizsgálaton

érvényesek s a közoktatásügyi miniszter minden elővetett mulasztásnál a legszigorubbán jár el.

— **Mitől fél a német? Mi németek,** mondta egyzer Bismarck herceg, nem félünk semmitől, csak Istentől. Az öreg ex-kancellárnak egyik földije azonban más véleményen van s így elmélkedik: A német mindig fél és mindentől. Mint gyermek fél a tanítójától, mint inas a mestertől, mint munkás a gyarostól, mint diák a professzorától, mint katona a káplártól, mint polgár a rendőrtől, az államügyésztől meg a denunciansoktól, mint adófizető a végrehajtótól, mint férj az anyósától, mint kereskedő a vevőtől, mint bérlő a háziurától, mint álláskereső a pártfogójától és rosszakaróitól — szóval mindenkitől fél csak az Istentől nem fél, mert hát a német tudomány azt tanítja, hogy nincs Isten.

— **Előkelő családok.** Turinban a rendőség a napokban majdnem egy millió lira erejéig elővetett családok miatt egy szélhámos bandát tartóztatni le, melynek tagjai a legelőkelőbb társadalmi osztályhoz tartoznak. Az illetők több nagykereskedőtől és ékszerésztől hamis ürügyek alatt árukat csaltak ki, s másoktól rendjel szerzés ígérete mellett nagyobb összegeket vettek fel. A letartóztatottak közt van Bernetto márki, Valsato báró, Pesto Felix gróf, Gerantoni ügyvéd és Bucino mérnök. Legközelebb, ugy látszik, még másokat is letartóztatnak.

TÁVIRATOK.

A képviselőház mai ülése.

Budapest, ápr. 21. (A „Fejérmegyei Napló” ered. táv.) A képviselőház mai ülésén a kérvényeket tárgyalták. Vita csak a katonai levelezésügyében több törvényhatóság által benyújtott kérvények tárgyalásánál volt, a melynek folyamán Váradyi Károly hosszabb beszédet mondott. A napirenden még az interpellációk tárgyalása is levén, a ház ezután a kérvények elintézésének folytatását a jövő szombati ülésre halasztotta, mire Wekerle miniszterelnök egymásután válaszolt Remete Géza, Horváth Ádám Hévízy János, Asbóth János és Zichy Jenő gróf régibb interpellációira válaszolt.

Asbóth interpellációjára, mely arra vonatkozik, vajjon a kormány fenntartja-e egyházi politikai programjának integritását, Wekerle nagy zaj közepette kijelentette, hogy a kormány ezt a programot igonis fenntartja.

A ház többsége a miniszterelnök válaszát természetesen tudomásul vette.

Ezután Pázmány Dénes interpellációt intézett a belügyminiszterhez a jogtalan külföldre hurcolt Széchenyi Károly gróf ügyében.

Ezzel a napirend kilénén mitrve, Bánffy br. elnök a legközelebbi ülést szerdára halasztotta.

A főrendek és a polgári házasság.

Budapest, ápril 21. (A „Fejérmegyei Napló” eredeti távirata.) A főrendház kath. ellenzéke eddig 25-30 biztos szavazattal többséggel rendelkezik. A kormány minden erőlködése hiába valónak bizonyult. Hasztalan azon manővrozása is, hogy az igazoló bizottságot egész váratlanul e hó 23-ikára hívták össze a főrendek jegyzékének kiigazítása

celjából, csak hogy ez uton is öt tagot nyerhessen a kormány, kik hívei a liberális egyházpolitikának.

László főherceg.

Budapest, ápril 21. (A „Fejérmegyei Napló“ ered. táv.) László főherceg ma délután katonai nevelője, Himmel Nándor alezredes kíséretében Budapestről Alesuthra utazott.

Katonai szemle.

Bécs, ápr. 21. (a „Fejérmegyei napló“ eredeti távirata.) Ferenc József király ma tartotta meg a szokásos nagy tavaszi szemlét a Schmelzen, melyre az összes bécsi katonaság vonult ki. A szemlénél az udvar részéről jelen voltak: Vilmos és Rainer főhercegek és a cumberlandi herceg.

Oriási strájk.

London, ápril 21. (A Fejérmegyei Napló“ eredeti távirata.) Ide érkezett hírek szerint New-York államban (Észak-Amerika) ismét oly nagy az élelőtlenység a bányamunkások közt, hogy közülük 250.000-en strájkra készülnek.

Szerkesztői üzenetek.

R. Gy. Cece. Készenléttel elfogadjuk. — Brt. D. Adony. Sőt nagyon is! Csak ügyesek legyenek és ne nagyon bosszúnak. — P. E. Kalocsa. Léteztünk. — Sár-Egres. Megkapták-e? — Szász Károly, Budapest. Kérjük a kéz dolgot, ha nem nagyon terjedelmes, beküldeni. — F. M. Várpálot. Tanítóknak. — Sz. P. Gy. Déva. Üdvözet a lelkesedésért. Kérünk tudósításokat. — Kiss J. Vaál. Helyes, a példányt megindítottuk. — D. H. Győr. Kollegiális üdvözzettel megindítottuk. — Mai udvariasság. Csak alapos átdolgozás után közölhetjük. Kérjük az iránt szíves véleményét. — H. Oktáv. Úrnak Kolozsvárott. B. neve csak elnézésből maradt ki a névsorból. Boesánatot kérünk ezért nagyon fogunk örülni, ha minél sürűbben közölhetünk Öntől egyet-mást. A lapot megindítottuk. Falsínak. A mai számmal rendben lesz minden. Természetes, hogy új emberekkel nehéz kezdeni. Dr. cikket várjuk. Haragudni nem szabad. — Sz. Fiume. Örültünk a kedvező fogadtatásnak.

— **Üdcsaságok** asztalterítékekben, párisi különlegességek battist ajour zsebkenőben, monogramok himzéses izléses kivitelben, disztörülközők, himzett ágyművek, svajci himzések, legjobb minőségű rumburgi, íróni, hollandi, creasz, paplanlepedő és ágyvásznak, selyem, kasmir- és pique paplanok legjutányosabb árban számítva beszerezhetők **özvegy Hanel Antalné és Schwanner** vászon, fehőrnemű és mennyasszonyi kelengyék raktárában Székesfejérvár barátok épületében.

— **Szines bőrcipőkhöz** való lack, mely a bőrnék eredeti színét visszaadja, minden színben kapható: **Langraf Károly és Fia** bőr és gép-szijak raktárában Székesfejérvárott Jókai-utca 17.

— **Füzy Márton** férfi és női cipész Sz.-Fejérvárott Kossuth-utca 20. sz. Ajánlja dúsán fölszerelt raktárát férfi női és gyermek lábbeliekben. Megrendelések gyorsan és pontosan teljesítenek a lehető legjutányosabb áron. — A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri tisztelettel **Füzy Márton** férfi és női cipész.

— **DEUTSCH MANÓ** és **FIA** cég sz.-fejérvári áruházában valóban meglepő azon remek szép választék a legdivatosabb női divatkelmek. — legújabb szabású gallér és kabátokból, melyek a legtulzabb igények-

nek megfelelőleg vannak készleten. — Ezen áruházban sokkal olcsóbban és jobban lehet vásárolni, mint fővárosunk bármelyik divatüzletében.

Irodalom és Művészet.

— **A plebánia anyakönyvekről** Dr. Aschenbrier Antal a m. kir. tudomány egyetem tudós kánonjog tanára igen érdekes szakmunkát írt, mely annak idején részint mint e téren egyedül álló forrásmunka, részint mint az anyakönyv vezetésre szolgáló gyakorlati utmutató kiváló érdeklődéssel fogadtattott és csakhamar széles körben elterjedt. Most midőn az állami anyakönyvekről szóló törvényjavaslat már legközelebb az országgyűlés napirendjére tűzöttik, újlag felhívjuk a közönség figyelmét Dr. Aschenbrier hűzágypótló művére. Kiváló szolgálatot fog az tenni mindazoknak, kik az állami mindenhatóság modern jogfelfogására támaszkodva, az egyházat ezen órági, eredeti jogától is megfosztani akarják; mert ebben megdönthetetlen érveket találunk az anyakönyvek tulajdonjogáról, általános és részletes rendeltetéséről. A mű, a mely három fejezetben 150 lapon kimerítően tárgyalja a kérdést. Megrendelhető a szerzőnél B.-Pesten, vagy Radnich Imre plebánosnál Kálozon, (Fejérm.)

— **Jézus Krisztus.** Irta P. Didon Domonkosrendű atya, a szerző engedelmével fordították dr. Kiss János, a szt.-István-társulat igazgatója és Sulyok István csanádgyházmegyei áldozópap. A két vas-kos és díszesen kiállított kötet eredeti ára fűzve 7, kötve 9 frt, de a kedvező fogadtatás, melyben P. Didonnak e remek műve a magyar közönségnél részeseül, lehetségessé tette, a mű nagyobb terjesztése céljából, az eredeti árnak tetemes leszállítását. A karácsonyi, husvéti, névnap, vizsgálati, felszentelési s egyéb ajándékul felelté alkalmas mű ára tehát ezontul fűzve 5, kötve pedig 6 frt 50 kr. Megrendelhető dr. Kiss Jánosnál, Budapest, Királyi Pál-utca 13. sz.

— **Manning Ütülés órái.** Cziklay Lajos, a „Magyar Állam“ bolmunkatársa most adta sajtó alá a nagynevű Manning bibornok irodalmi hagyatékát képező „Ütülés órái“ című mű magyar fordítását. A magyar kiadás jövő hóban fog megjelenni. Előfizetési ára, díszes vászonkötésben 1 frt, portómentesen szétküldéssel. Az előfizetési pénzek Cziklay Lajos hírlapíróhoz (Budapest, IV. sz-utca 18. sz. a.) küldendők. A nagynevű biborosnak most jelzett műve rövid, de páratlanul érdekes fejtegetéseket tartalmaz a következő fontos kérdésekről: A boesület. Jellemzilarádság. Dölyfősség. Népszorúság. Ónszeretet. Pletyka. A negyedik rend. A kritikusról. Bátorság. A minden tekintetben érdekes művet a legmelegbben ajánljuk t. olvasóink figyelmébe.

— **Baros Gábor szobra.** A Baros-szobor százias bizottsága tegnap ülést tartott, melyen Zala György jelentése után elhatározta, hogy a szobor kivételével Széchi Antalt bizza meg.

— **Káldy Gyula hangversenyeire.** melyek ma és holnap lesznek a helybeli színházban, még egyszer figyelmeztetjük olvasóinkat. Különösen érdekes lesz a holnapi hangverseny, melyen W. Bély Hermina, Kuliffay Izabella, Waleh Vilmos és Mejer Adolf Thököly Imre és Rákóczy Ferenc korából, továbbá az 1710-től 1889-ig terjedő korból való magyar dalokat fognak előadni. Az előadások mindkét este 8 órakor kezdődnek.

Közgazdaság.

— **Az éjjeli fagyok.** Időszerűnek tartjuk a kikelet szeszélyes időjárásával szemben az éjjeli fagyokról értekezni és hogy miképen gátolhatjuk meg azok pusztítását, mitől azonban a jó ég kímélje meg polgártársainkat.

Három hatalmas természeti jelenség létezik, mely kirelhetetlenül uralkodik az emberiség javára vagy kárára, melyel szemben az emberiség majdnem tehetetlenül áll. Ezek: a szárazság, a nedvesség és a fagy.

Ahol a szárazság járványosan lép fel, segíteni lehet a bajon, kiterjedt öntözési rendszerek által, a nedvesség ellen nincs segítség. Az aratás idején övintézkedésekkel védekezzünk ellene. A fagygyal szemben mineddig teljesen tanácstalanul, tehetetlenül állottunk.

A Lemström Solin kiváló helsingforsi fizikus és meteorologus tanár, sok éven át keresett fegyvereket, hogy ezen növényi hervasztó ellen védekezhessünk. Valóban csodálatra méltó eredményekre jutott, melyekről munkát is írt.

A fagy elleni védő eszköz a fálya. A fagy t. i. jobbra hőkisugárzás folytán keletkezik hideg éjjeleken. A földet környező légréteg alkatrészei szerint majd könnyebben, majd nehezebben boesátják keresztül a meleget. Ha a levegő tiszta és száraz, a hő gyorsan illan, ha ellenben meleg gőzökkel, különösen vízgőzökkel van telve, a kisugárzás nehezebben történik. A gőzréttegek a meleg táplálja és újra tovább adja a meleget a földnek. Közvetlenül a földön a levegő leginkább lehűl, felette terülnek el ezek a gőzök és kondenzált vízgőzzel telt porszemek, melyek a hőt felveszik. A lehűlt levegő, mert nehezebb, a földszínen ugyanszával tovább folyik a legmélyebb helyekig, a hol megállapodik, miért is egy mély árok levelezhető a hideg levegőt. Ha azonban bármily gyöngy szellő lengedez, a hideg légréteg nem képződhetik, mert a hideg és meleg légrétegek egybevegyülnek. Lemström tanár vizsgálatai szerint fagykor nem következik be, ha a nedvességi viszonyok normálisak, ha a napfelkelte derült s a talaj hőmérséklete 20 C., habár a növényeket hóhármat vonja be, de az az alacsony hőmérséklet nem tart tovább 1 és fél óránál.

Feladunk tehát, hogy a hófok további súlyosodása meggátoltassék. Lemström úgy találta, hogy egy tíz hektáros, tehát körülbelül 23 magyar hold (12000 öllel) területen 6° C. hőmérsék mellett 8-4 kg. szónék megfelelő hő anyaggal el lehet érni. Természetesen mindezen melegt nem lehet egészen valószínű, egy része elvész de ez nem baj. Fagyfákljak szolgálnak már most arra, hogy a hófok súlyosodása meggátoltassék. A fályák sok füstöt és vízgőzt eresztenek, úgy hogy védő légréteg képződhetik, s az általuk fejlesztett meleg a legkört mozgásba hozza, úgy hogy nem áthat elő nyugvó, a talajhoz tapadó légréteg. A fagyfákljakat turfából készítik és köllajjal gyújtják meg. Egy darab fálya 3-4 pennibe kerül. (100 finn penni — 80 fillér — 40 kr.) Minél nagyobb terjedelmű földre alkalmazkák a fályákat, aránylag annál kevesebb fályára van szükség. Nyár derokán a fályákat naplemente után gyújtjuk meg előbb, éjféltájban később. Megköszöltő pontossággal meghatározhatjuk, mikor fenyeget a fagy, t. i. ha néhány hideg és szeles nap után szélséand álli be, s az ég naplemente után kék színű. A tanár az ég színét négy osztályba sorozza, ha az szürke, akkor a fagy lehetetlen, ha szürkés-kék, valószínű, ha kékszürke, lehetségos, ha kék akkor már fenyeget. A tanár az azt is javasolja, hogy szinnyomatos képek segítségével kiki összehasonltsa ezek színét az égbeolt színével, mi által megtudjuk fenyeget-e fagy.

Ezen művellet oly kevésbe kerül, hogy egy 110 hektáros, 2323 holdas földterület megvédelmezése 16 frtba kerül. Különös fontossággal bír nálunk ezen védekezés a szőlős vidékekre nézve, a hol az éjjeli fagyok pótolhatatlan károkat okoznak. — Ajánljuk e fentieket a gazdaközönség nygelmébe. K.

— **Gépkiallítás Martonvásáron.** Mint hírlík f. évi augusztus havában Martonvásáron gazdasági gép- és szerkiállítás tervezetik. — Az előmunkálatok megbeszélésére az értekezlet Martonvásárra f. év április hó 30-ra hivatik egybe. A kiállítás főcélja lesz, hogy a kisgazdák a nokik szükségese és okzerű házi és gazdasági szereket közvetlenül megismerjék s így az egyes szédelgő utazók ellenében magukat védhessék.

— **Egységes európai távirati díj-szabás.** Bécsből jelentik, hogy hírszerint valamennyi állam kereskedelmi ministeriuma alkudozásokat folytat egységes európai távirati díj-szabás megállapítása tárgyában; ez a terv a legközelebbi általános posta- és távirat értekezleten tárgyalás alá fog kerülni. Arról van ugyanis szó, hogy minden táviratért, mely meghatározott számú szóból áll, ál-

landó díj szedessék és pedig a szerződő államok egész területére ugyanaz a díj. Ez az újítás a kereskedőkre igen nagy előnnyel járna.

— **A vetések állása.** K.-Szt.-Péteren a folyton tartó száraz időjárás miatt a vetések általában véve szenvednek. A buzára szerencse volt, hogy a tél és a tavasz kezdete igen jó volt. Egyes helyeken a gabona kezd sárgulni. A rozs változatlanul áll, illetőleg nem nő és inkább csak öregbedik; szárba ment. Az árpa vetések, amint kikeltek, ugyanazon állapotban vannak. A zab nagyobbára ritkásan kelt, az őszi szép zöld.

— **Somlóvásárhelyen (Veszprém megye.)** a buza és rozs, noha érzik az eső hiányát, a vidéken kitünően állanak; a rozs már szárba ment. A tavaszok, amelyek előg szépen keltek, mindjebb szor szenvednek a szárazság miatt. A réti- és legelő-fü gyenge, nem nő, csak vegetál. A burgonyát ütöték. A répa már kikelt, de a bolha elepte a növényt. Lucerna

meglehetősen jól nő. Gyümölcsből igen jó termésre van kilátás; szőlő is buján fakad.

— **Székesfejérvári piaci árak** 1894. április 21-én.

Gabona; buza 6.80—7.20, rozs 5.10—5.30, árpa 6.50—6.50, zab 6.90—7.00, kukorica 4.90—5.00, bab 5.10—5.20 ft métermázsánként.

Hizott sertés: könnyű 28—30, nehéz 32—35 kr. klgr. eleven suly szerint.

Borju: könnyű 26—28, nehéz 30—32 kr. klgr. eleven suly szerint.

— **Moóri piaci árak** április 20-án. Buza 6.50, rozs 5.—, árpa 6—7, zab 7.20, kukorica 4.90, mm. Burgonya zsákja 40—50 kr.

— **Bicskei piaci árak** április 20-án. Buza 7.10, árpa 6.30, zab 6.80, bab 5.—, kukorica 4.40, rozs 5.30. Hizott sertés könnyű 32 kr., nehéz 42 kr. életet leszámítva.

Hekscher József bankár és váltóiroda tulajdonosához

Hamburgban.

Főnyeremény
esetleg
500,000 márká.

SZERENCSÉ-
HIRDETMÉNY.

A nyereményekért
kezeséget
vállal az állam.

Meghívó ama Nyerés-Estélyeinek (Chance-ok) részvételére, melyet a Hamburg állam által biztosított nagy

P É N Z - L O T T Ó

nyújt és a melyen

10 millió és 452 425 márkát

okvetlen nyerni kell.

Ezen előnyös Pénz-Lottó nyereményei lóvén tervszá-
rúllat csak 10000 sorsjegy, a következők:

A legnagyobb nyeremény esetleg 500,000 márká.

Prémium	300,000 márká	56 nyeremény á 5000 m.
1 nyeremény á 200,000 márká	104 nyeremény á 3000 m.	
1 nyeremény á 100,000 márká	268 nyeremény á 2000 m.	
2 nyeremény á 75,000 márká	6 nyeremény á 1500 m.	
1 nyeremény á 70,000 márká	756 nyeremény á 1000 m.	
1 nyeremény á 65,000 márká	1287 nyeremény á 500 m.	
1 nyeremény á 60,000 márká	31 nyeremény á 300 m.	
1 nyeremény á 55,000 márká	120 nyeremény á 200 150 m.	
2 nyeremény á 50,000 márká	33950 nyeremény á 148 m.	
1 nyeremény á 40,000 márká	7992 " á 127,100,94 m.	
5 nyeremény á 20,000 márká	10848 " á 67,400,24 m.	
3 nyeremény á 15,000 márká		
26 nyeremény á 10,000 márká	Dégetbe 55,400 nyeremények.	

alatt 7-szeri felosztás mellett történik.

Az 1-ső oszt. főnyeremény 50,000 márká, a 2-ik oszt. 55,000 márká, a 3-ik oszt. 60,000 márká, a 2-ik oszt. 65,000 márká, a 5-ik oszt. 70,000 márká, a 2-ik oszt. 75,000 márká, a 7-ik oszt. 200,000 márká, és a 300,000 márkás mellényereményekkel, esetleg 500,000 márkára emelkedik.

Az 1-ső hivatalosan megállapított sorszhuzsért egy egész eredeti sorsjegy ára 3 ft 70 kr. egy fél " " 1 " 55 " egy negyed " " " 95 "

mely árban a bélyegilleték is bevonlatatik.

A megjelölt sorszhuzs után a résztvevők minddegyike minden felosztás melletti azonnal megkapja a hivatalos huzsai listáron.

Az állam kincsevel ellátott sorsolási tervszet, mely a betétkről és a nyeremények elosztásáról a 7-ik osztályban felvilágosítást nyújt, **Miánakra ingyen küldöm meg és pedig előre.**

A nyeremények kifizetése és szátküldése az érdekeltek részére közvetlen általam eszékészítetk pontosan és a legbiztonságosabb módon történik.

A megrendeléseket **postaltalványgyal vagy levél útján kérem.**

Közellétem a huzsák ideje, a megrendelésekkel azonnal bizalomteljesen forduljanak. Legkésőbb

május 2-ig

ELŐFIZETÉSEK és HIRDETÉSEK

„FEJÉRMEGYEI NAPLÓ”

hetenként háromszor megjelenő

POLITIKAI LAPRA

fölvétetnek

MÁRIÁN GYÖRGY könyvnyomdájában

Székesfejérvárott, Kossuth-utca

hol mindennemű könyvnyomdai munkák rendkívül jutányos áron, tisztán és izlésesen készítettnek el.

Vasuti új menetrend!

Székesfejérvárról Uj-Szöny felé:
Dél előtt 10-0 p. teherv. szem. száll. ind.
Uj-szönyre érkeznek 2 ó. 46 p.
Este 9 ó. 34 p. személyvonat indul
Uj-szönybe érkeznek 12 ó. 42 p. éjjel.

Uj-Szönyből Székesfejérvár felé:
Reggel 3 ó. 45 p. teherv. szem. szállt
Székesfehérvárra érkeznek 8 ó. 22 p.
Dél előtt 11 ó. 27 p. személyv. indul
Székesfehérvárra érkeznek 2 ó. 26 p. d. u

Székesfejérvárról Budapest felé:
Reggel 4 ó. 43 p. személyvonat indul
Budapestre érkeznek 6 ó. 48 p.
Reggel 6 ó. 15 p. vegyesvonat indul
Budapestre érkeznek 8 ó. 10 p.

Dél előtt 8 ó. 49 p. gyorsvonat indul
Budapestre érkeznek 10 ó. 9 p.
Délután 2 ó. 31 p. vegyesvonat indul
Budapestre érkeznek 6 ó. 16 p.
Este 6 ó. 8 p. személyvonat indul
Budapestre érkeznek 8 ó. 12 p. este.

Budapestről Székesfejérvár felé:
Reggel 7 ó. 05 p. személyvonat indul
Székesfehérvárra érkeznek 9 ó. 16 p.
Délbe 11 ó. 50 p. indul vegyesvonat.
Székesfehérvárra érkeznek 3 ó. 24 p.

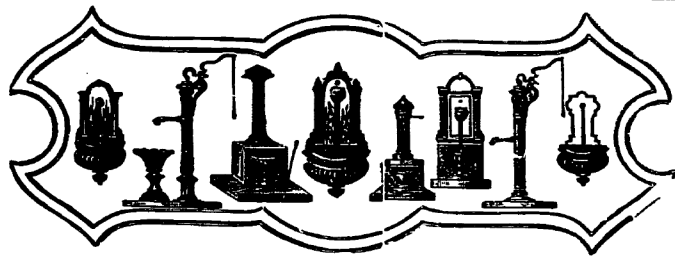
Délután 5 ó. 25 p. vegyesvonat indul
Székesfehérvárra érkeznek 7 ó. 40 p.
Este 7 ó. 45 p. a gyorsvonat indul
Székesfehérvárra érkeznek 9 ó. 10 p.
Este 9 óra 45 perczkor indul
Székesfehérvárra érkeznek 11 ó. 52 p. éj.

Sz.-Fejérvárról Nagy-Kanizsa felé:
Dél előtt 9 ó. 26 p. személyvonat indul
Nagy-Kanizsára érkeznek 1 ó. 39 p. d. u
Délután 3 óra 54 p. vegyesvonat indul
Nagy-Kanizsára érkeznek 10 ó. 25 p.
Este 9 ó. 17 p. gyorsvonat indul
Kanizsára érkeznek 12 ó. 10 p. éjjel.
Éjjel 12 óra 2 perczkor indul
Kanizsára érkeznek 4 ó. 10 p. reggel.

Nagy-Kanizsáról Sz.-Fejérvár felé:
Reggel 5 ó. 47 p. gyorsvonat indul
Székesfehérvárra érkeznek 8 ó. 39 p.
Reggel 6 óra 30 p. vegyesvonat indul
Székesfehérvárra érkeznek 1 óra 19 p.
Délután 2 óra 0 perczkor indul
Székesfehérvárra érkeznek 5-58 p. este
Éjjel 12 óra 33 perczkor indul
Székesfehérvárra érkeznek 4 ó. 35 p. reg.

Veszprémből Székesfejérvár felé:
Reggel 4 óra 19 p. vegyesvonat indul
Székesfehérvárra érkeznek 6 óra 0 p.
Dél előtt 7 óra 3 perczkor indul
Székesfehérvárra érkeznek 8 ó 30 p.
Délután 4 ó. 43 p. személyvonat indul
Székesfehérvárra érkeznek 5 óra 35 p.

Székesfejérvárról Veszprém felé:
Dél előtt 9 óra 34 p. személyv. indul
Veszprémbe érkeznek 10 óra 59 p.
Kis-Czelbe érkeznek 1 óra 17 p.
Délután 1 óra 53 perczkor indul
Veszprémbe érkeznek 3 ó. 40 p.
Kis-Czellbe érkeznek 6 ó. 36 p. este.
Este 9 óra 27 p. vegyesvonat indul
Veszprémbe érkeznek 11 ó. 0 p. éjjel.

BÜRGERMEISTER GYÖRGY

kutmaster, szivattyu- és vízvezetési vállalkozó

SZÉKESFEJÉRVÁR, VÁSÁRTÉR 10. SZÁM.

Elvállal minden szakmájába vágó munkákat: kutfurást és ásást, vízvezetési és fürdőszoba berendezéseket, szivó és nyomó, valamint egyszerű szerkezetű szivattyuk felállítását, ugyszintén mindennemű javításokat is.
Költségvetést ingyen és bérmentve küld.

FEKETE ANTAL

épület- és műlakatos

Székesfejérvár, dinnye-utca 14.

Készít mindennemű

LAKATOS MUNKÁKAT

ugyszintén

vasrácsokat, villámhárítókat és szobasürgönyöket a legjobb minőségben és jutányos áron.

Rembrandt fényirda

Székesfejérvár, kórház-utca 4.

Készít igen szép kivitelű fényképeket mindenféle nagyságban rendkívül jutányos áron.

Az általános kedveltségnek örvendő

kis fényképekből

hat darab egy forint.

Temetkezési vállalat az Órangyalhoz.

Kőváry Ede

Székesfejérvár, sas-utca 2. (fekete sas szálloda mellett)

Fióközlet: buzapiac 2.

Ajánlja a kor igényeinek teljesen megfelelő **temetkezési vállalatát**, hol ére- és fakoporsók minden nagyságban és színben oly dús választékban kaphatók, hogy e tekintetben is a legnagyobb városok hasonló vállalataival versenyezni képes. Művészileg kiállított **diszkoporsók**, (Sarkofagok) valamint kettős üvegtetejű, légmentes koporsók (a holtestet bárhova szállítására (nagy választékban vannak, ugyszintén halottas szobák, feljártok s ajtók behuzatalára megkívántató **gyászposztó**, díszes ravatal s tartozékaival rendelkezik, hogy e tekintetben a fővárosi ilyenmű vállalatokhoz fordulni felesleges. Szóval temetkezési vállalat úgy van berendezve, hogy a legkényesebb igényeket kielégíteni képes, mit eléggé bizonyít a más városokban s megszerzte több ízben a **legelőkelőbb családoknál** előfordult gyász esetek alkalmával közmegegyezésel teljesített szolgálatai. Főelvei mérsékelt árak mellett pontos kiszolgálás, kizárva a hivatlan tolokodás. Végül ajánl **szemfüdeleket, halotti öltönyöket, virágokat, fátyolokat és sarkoszuromkat**, melyek üzletében nagy választékban, olcsó áron kaphatók. Bármiféle **nemesi címerek** elkészítésére vállalkozom.

A nagyérdemű közönség eddigi pártfogását továbbra is kérom.

HIRTILING PÁL
KOCSIGYÁRTO
SZ.-FEJÉRVÁR, TOLNAI-UTCA 10.

A n. é. közönség becses figyelmébe ajánlom ujonnan berendezett raktáramat.

Készítetek
mindennemű hintókat,
minden
a kocsigyártás szakmájához való
részeket,
ügyszintén tüztöltő szerkocsikat.

Javitások a leggyorsabban és
jutányos árért eszközölteknék.

Használt kocsik
ujakért becsérletteknék.

A budapesti kereskedelmi muze-
umban állandó kiállítást tartok.

Könyvkötészet

a legujabb gépekkel, leg-
divatosabb és legszebb dí-
szítésekkel felszerelve, hol

díszkötések

úgy a legegyszerűbb kö-
tések is pontosan és jutá-
nyosan készíttetnek el.

KUBIK LŐRIC

könyv- és papirkereske-
dése, könyvkötészete,
irodaiszerek, papirraktára

Székesfejervárott,

Nádor-utca 2. sz.

Május havára

Klöckner Péter es. és kir. udvari
könyvkereskedése kiadásában Székes-
Fejervárott megjelent a

Mária havi ájtatosságnak
eredete, célja, haszna és terjesztésének módja.
MÁSODIK KIADÁS.

A székesfejervári püspöki hatóság engedélyével.
Ára 16 kr., 25 példány 3 frt. 50 kr.
50 példány 6 frt. 100 példány 10 frt.

Ugyanott nagy raktár rózsafüzérekben
gyári áron. Ima- és ájtatossági könyvek
nagy választékban a legegyszerűbb köté-
sektől a legdíszesebb kiállításukig.

Legalkalmasabb hérmálási ajándékok.

Székesfejervár,
Sas-utca 7.

Fogházás,
plombálás,
műfogak.

Dr.
Huszár
Adolf
fogorvos

Fogházás,
plombálás,
műfogak.

Rendel: délelőtt
8—12. d. u. 2—6.

BIRKMAYER LAJOS

FÜSZER-, CSEMEGE- ÉS ÁSVÁNYVIZ-KERESKEDŐ
SZÉKESFEJÉRVÁROTT.

Friss töltésű GYÓGY- és
SAVANYUVIZEINEK

J E G Y Z É K E

Bártfai.	Lipiki iblany.
Bilini.	Lublói savanyuviz.
Bikszádi.	Margit (magyar
Borszónki.	Selters)
Buziási.	Marienbadi.
Carlsbadi vár.	Mohai Agnos.
" malom.	Parádi kőnviz.
" bugyogó.	Preblai.
Csizi Jod forrás.	Rohitsi.
Cigolcai Lajos for.	Ronecgnoiarsonviz
István "	Szántói savanyu "
Emsi Kränchen "	Salvátor.
Füredi savanyuviz.	Seltersi.
Guber Arzen.	Szulini.
Gieshübeli.	Wichy égvényes
Gleichenbergi Con-	hőforrás.
stantin forrás	Wiesbadeni hőforr.
Gleichenbergi Já-	
nos forrás.	Keserű vizek.
Gleichenbergi	Hunyady Ferencz.
Emma forrás	Ferencz József.
Halli iblany.	Erzsébet forrás.
Koritnicai.	Igmándi Lajos for.
Krondorfi.	Ivandai.
Levico Arsen erős.	Rákóczy.
" " gyenge	

A Balatonfüredi viz főraktára.

Meg nem nevezett vizeket kívánatra
gyorsan megszerzem.

Fűszer- és csemege-üzletem csak is
elsőrendű árakkal

van berendezve, kérem a n. é. vevők
szíves rendelményeit.

Részletes legjutányosabb árjegyzéket
helyben úgy mint vidékre postafordul-
tával megküldök.

Vidékre postai vagy vaspályai cso-
mogolást nem számítom

tisztelettel

Birkmayer Lajos.

Lőpor, serétek, töltényhüvelyek, papir, szőr és
fagygyus fojtások raktára.

PFINN JÓZSEF TEMETKEZÉSI VÁLLALATA

érc és fakoporsó raktára
SZÉKESFEJÉRVÁROTT
Iskola és Jókai-utca sarkán.

Ajánlom a nagyérdemű közönség becses figyelmébe dusan berendezett

koporsó-raktáromat,

hol egyszerű és kettős dísz érc-koporsók, minden színben és nagyságban
kaphatók.

Ügyszintén kaphatók egyszerű és diszes fakoporsók, szemfüdelek,
vánkos, matracok, fátvólok, továbbá nagy raktárt tartok

sírkoszorúból

a legolcsóbb árakon.

Elvállalom temetkezéseknek teljes elrendezését
úgy helyben mint vidéken.

Vidéki megrendelések távirat útján is eszközölhetők és azonnal teljesíttetnek.

Boreladás.

Bátorkodom a n. é. közönség szives figyelmét az alanti árjegyzékre felhívni és kérem engem nagybecsű megrendeléseivel megtisztelni kegyeskedjék.

Hordó borok 50 literen felüli vételnél, fogyasztási adó nélkül, készpénzfizetés mellett:

Fehér asztali bor	100 liter	20.—
Fehér csókakói	" "	32.—
Vörös burgundi	" "	24.—
Vörös Cabinet	" "	30.—

Palackozott borok adózva:

Fehér asztali	1 nagy üveg	—35
" "	1/2 literes	—18
" "	csókakeői finom 1 n. ü.	—40
" "	" peesenye 1 " "	—50
Vörös burgundi	1 " "	—40
" cabinet	1 " "	—50

Vidékire 50 liter vételnél 7 kr. literenként fogyasztási adó leszámítatik.

Palack árak: 1 drb. nagy 10 kr. 1/2 literes 5 kr, melyek ezen beszámított árban vissza is vétetnek.

Az általam szállított bor valódisága és tisztaságáért felelősséget vállalok.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Ugyanitt tisztelettel tudatom, hogy francia és magyar **cognac**, saját készítményű (francia mód szerint) **pezsgőborok**: Nemzeti 1 frt. Alba-Rogia 1 frt 50 kr. Salon és márciusi sör hordóban és üvegben; nemkülönbön román és portlandi **cement** a legjobb minőségben és legjutányosabb árban kaphatók.

Kiváló tisztelettel

Lichtneckert Antal.

VÖLGYI LAJOS

könyvnyomdája és könyvkötészete
Iskolai, irodai szerek és papírraktára

MOÓR

Ajánlja üzletét minden a könyvnyomdai szakmába vágó munkáknak tiszta és hibátlan elkészítésére.

Előfizetések elfogadhatnak mindenféle hírlapokra és folyóiratokra.

A „Moor és Vidéke” hetilap kiadóhivatala.

GERENDAI GYULA

Székesfejérvárott, Kossuth-utca sarok.

A mélyen tisztelt vevő közönség figyelmét felsorolt árukra bátorkodom felhívni, melyek nagy választékban és a legjobb minőségben mérsékelt szabott árakon szerezhetőek nálam be.

Legnehezebb Rumburgi vásznak, asztalneműek, ezérna Kanavász ágyneműre, szintartó francia ing Kartonok, Chroll-féle Chiffon, elismert legjobb gyártmány.

Nagy raktár zsebkendőkben, melyekbe rendeztettem igen szép monogramok hímzésre. Legdivatosabb uri nappali, ugyszintén háló-ingek, köpper és vászon lábravalók. Gallér, kézelő különféle formákban, divatos nyakkendők, illatszerek.

Nagy raktár férfi-, női- és gyermek-harisnyákban.

Gyermekruhák különféle minőség és új formában.

Uri-, női- és gyermek-kesztyűk, bőr, selyem és ezérnából.

Nagy választék kézi munkákban.

Divatos napernyők 1 forinttól kezdve.

Kitűnő formákban Vállfűzők (Miederek.) Mosó és Lüster kötények gyermekeknek, ugyszintén felnőtteknek.

Csipkék hímzések, szalagok, selyemkelmék, esipke-függönyök.

Divatos fiu- és leány szalma-kalapok.

Bélés, ezérna, pamut és töl árúk. — Filz Comod-czipők és bőr-papuesok.

Vidéki megrendelés pontosan eszközöltetik.

Lisztkereskedés!

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt közönséget, hogy Székesfejérvárott, Kossuth-utca 18-ik számú házban már régóta fennálló

s ü t ő - ü z l e t e m

mellett, a mai kívánalmaknak teljesen megfelelő

l i s z t k e r e s k e d é s t

rendeztem be, hol mindennemű

sütő-, főző- és kenyérlisztek

a legkitűnőbb minőségben és a lehető legjutányosabb napi áron kaphatók.

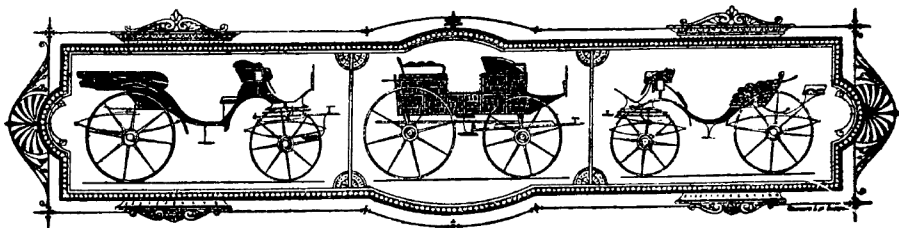
Midőn a nagyérdemű közönség szives pártfogását kérem, egyuttal biztosítom a legszolidabb kiszolgálásról.

Illő tisztelettel

Csernay József.

Arany érem

Arany érem

KOVÁTS GYÖRGY KOCSIGYÁRTÓ

SZÉKESFEJÉRVÁROTT

Fazekas-utca 2. szám alatt levő, 22 év óta már fennálló kocsigyártó üzlettemmel kapcsolatosan **kovácsműhelyt** állítottam fel, s így azon helyzetben vagyok, hogy az általam készített kocsik kiváló jóságáért minden irányban a kellő garantiát elvállalhatom. — Ugyancsak Fazekas-utca 2. sz. a. levő saját házamban, a mai kor igényeinek megfelelő mindennemű kész kocsikból dús felszerelt raktárom van berendezve. Bármily új kocsik megrendeléseket, javításokat leggyorsabban eszközölöm, s azok szakszerű s a kereslő közönség igényeinek megfelelő elkészítéseért garantiát vállalok.

Székesfejérvár, 1894. március 24-én.

Van szerencsénk az igen tisztelt közönség becses tudására juttatni, hogy mai naptól kezdve és sokoldalú óhajnak megfelelően — üzletünkben

szabott árakat vezettünk be

Midőn egyszersmind raktárunkat **ruhakelmékben** és **diszitésekben**, ugymint: **felöltőkben** és más confectionban — nemkülönb **asztal- és vászonneműekben** a **leggazdagabban felszereltük**, reméljük, hogy az igen tisztelt vevőink már **egyszeri látogatás után** tapasztalni fogják, hogy üzletünkben a bevásárlás dús választék mellett **nagyon jutányos és biztos alapon eszközölhető.**

Azon bizalmat, melyet számos vevőinknél több mint 50 év alatt kiérdemelni szerencsések voltunk: szigorú szoliditáság és ezzel járó minden egyes darabon látható szabott utolsó ár által mind szélesebb körre véljük kiterjeszteni. Van szerencsénk egyszersmind tudatni, miután mi is készpénzen vásárolunk, hogy t. vevőink érdekét megóvjuk az által is, hogy **készpénz vagy 30 napon belüli fizetéseknél 5% — öt száztólit, a confection üzletnél pedig 10 száztólit leszámolunk.**

Ezen egész eljárást azon célból követjük, hogy a mindkét félre kellemetlen alkudozás kikerültesse. — Kivételt képeznek a gácsi gyártmányok, — melyek bizományban lévön, — eredeti gyári áron, de minden leszámítás nélkül árusítatnak el.

Midőn a nagyérdemű közönség szíves bizalmát továbbra is kikérjük, maradtunk

teljes tisztelettel

KREIZLER SÁMUEL és FIA.

VÉGH GYULA

szobafestő és mázó
Székesfejérvár, szarka-utca 6. szám.

Elvállal mindennemű
homlokzat festéseket
a legizlésebben és a legújabb divat szerint,
templom festéseket,
fényezéseket
a lehető legjutányosabb áron.

MÁRIÁN PÉTER

liszt-, fűszer- s hidegételek kereskedése

SZÉKESFEJÉRVÁR,

kórház-utca 1. szám, a „Fejérmegyei
Takarékpénztár” épületében

Mindennemű

ÉLELMI CIKKEK

a legjutányosabb napi áron kaphatók.

Köszön és vágott fa eladás.

A mődlingi cipőgyár

főkraktár üzletvezetősége

tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy a tavaszi és nyári idényre nagy raktárt tart **férfi, női és gyermek-cipőkben**, melynek szabott ára minden egyes cipőtalpra rá van nyomva.
Férfi cipő . . . 2.70, 3.30, 3.50, 6.50
Női . . . 1.60, 3.35, 3.60, 5.25
Gyermekeipő 1.40, 1.60, 1.80, 2.50

Tisztelettel

**mődlingi cipő főkraktár üzlet-
vezetősége**

Székes-Fejérvár, Nádor-utca.

Arany érem.

Agyagáru kiállítás. Budapest, 1891.
A m. kir. kereskedelemügyi miniszter nagy-
méltósága elismerő okirata.
ALAPITTATOTT 1855-İK ÉVBEN.

HAVRANEK ANTAL

AKADEMIAI SZOBRÁSZ ÉS KÓFARAGÓ, BÁNYATULAJDONOS

SZÉKESFEJÉRVÁROTT.

ÜZLETHELYISÉG ÉS RAKTÁR: FELSŐ-VÁROS, KIRÁLYKUT-UTCZA 1. SZ.

Elvállal minden néven nevezendő építmunkát gránit, márvány, mész vagy homokkőből. Szobrok mellezobrok, csoportozatokat, épület- s egyéb szobrászati diszitményeket, kő, cement s gypsból.

Siremlékek legnagyobb raktára!

Bazalt, syenit, gránit, márvány és homokkőből a legszebb és legújabb minták szerint készítve. Sirboltok, utítfeszületek, emléktáblák, keresztelő medencék. Ur-asztalok, szentelt-viztartók stb. jutányos árban — Kovácsolt és öntöttvas sirkerítések. — Kitiprott lépcsők az eredeti kőnemnek megfelelőleg jóállás mellett javítatnak ki.

Ujbányai malomkő (tótkő) gyári raktára. Árjegyzék, tervekkel és minta-kövekkel készséggel szolgálók!

Nyomatott Márián György könyv- és műnyomdájában Székesfejérvárott.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. hölgyközön-
ség becses figyelmét felhívni

női ruha készítő

üzletemre; miután jól kiképzett munka-
erővel rendelkezem, képes vagyok egy
elegáns öltözet utcai ruhát 6 frttól
kezdve fölfelé elkészíteni, pontosan és
leggyorsabban.

Elvem és főtörekvésem nagyra-
becsült megrendelőimet úgy olcsó ár,
mint tiszta kidolgozás által minden
tekintetben jól kielégíteni.

A n. é. közönségnek szíves rende-
léseivel való támogatását kéri

kiváló tisztelettel

TÓTH JÁNOS,

női ruha készítő
Sz.-Fejérvár, iskola-utca 2. sz., az emeleten.

Jó házból való tanulóleányok felvé-
tetnek, a szabás és varrásban alapos
oktatást nyernek.